

IZVJEŠTAJ O RADU U 2019. GODINI

Zagreb, 2020.

Izdavač

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“
Mirogojska cesta 16, Zagreb

Glavni urednik

Dr. Zvonimir Šostar

Uredništvo

Dr. sc. Sandra Šikić, dipl. ing.

Mr. sc. Damir Skansi, dipl. oec.

Izv. prof. dr. sc. Vanja Tešić, dr. med.

Prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, prim. dr. med.

Dr. sc. Adela Krivohlavek, dipl. ing.

Dr. sc. Marina Polić-Vižintin, prim. dr. med.

Tatjana Petričević-Vidović, dr. med.

Izv. prof. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.

Mirjana Orban, dr. med.

Martina Bago, mag. pharm.

Antonija Galić, dipl. ing.

Sastavljanje i uređivanje dokumenta

Krunoslav Peter

SADRŽAJ

Sadržaj.....	I
1. Služba za epidemiologiju.....	1
1.1. Uloga i temeljne zadaće	1
1.2. Rezultati provedenih aktivnosti	1
1.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	3
1.4. Zaključci.....	3
2. Služba za kliničku mikrobiologiju	4
2.1. Uloga i temeljne zadaće	4
2.2. Rezultati provedenih aktivnosti	4
2.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	7
2.4. Zaključci.....	8
3. Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.....	9
3.1. Uloga i temeljne zadaće	9
3.2. Rezultati provedenih aktivnosti	9
3.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	20
3.4. Zaključci.....	20
4. Služba za javno zdravstvo	21
4.1. Uloga i temeljne zadaće	21
4.2. Rezultati provedenih aktivnosti	21
4.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	26
4.4. Zaključci.....	26
5. Služba za školsku i adolescentnu medicinu.....	27
5.1. Uloga i temeljne zadaće	27
5.2. Rezultati provedenih aktivnosti	27
5.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	30

5.4. Zaključci.....	31
6. Služba za javnozdravstvenu gerontologiju.....	32
6.1. Uloga i temeljne zadaće	32
6.2. Rezultati provedenih aktivnosti	32
6.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	34
6.4. Zaključci.....	34
7. Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti	35
7.1. Uloga i temeljne zadaće	35
7.2. Rezultati provedenih aktivnosti	35
7.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	40
7.4. Zaključci.....	40
8. Služba za znanost i nastavu.....	41
8.1. Uloga i temeljne zadaće	41
8.2. Rezultati provedenih aktivnosti	41
8.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	51
8.4. Zaključci.....	51
9. Centar za integrirani sustav upravljanja.....	52
9.1. Uloga i temeljne zadaće	52
9.2. Rezultati provedenih aktivnosti	52
9.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	57
9.4. Zaključci.....	57
Dodatak.....	59
D.1. Ljudski potencijali	59
D.2. Projekt „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“	62

1. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

1.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba izvodi poslove primarne i sekundarne prevencije zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti te u tu svrhu prikuplja podatke o kretanju zaraznih bolesti prema prijavama pojedinačnih oboljenja ili epidemija koje pristižu iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, bolnica i laboratorija, kao i podatke o kroničnim nezaraznim bolestima na temelju izvješća o kroničnim bolestima visokoga javnozdravstvenog prioriteta. Temeljem prikupljenih podataka Služba planira i obavlja poslove nadzora nad pojedincima i grupama kojima je izražen visok rizik obolijevanja od zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti. Sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa od javnozdravstvenog interesa u redovnim i izvanrednim prilikama. Služba provodi stručna i znanstvena istraživanja iz domene epidemiologije i javnog zdravstva. Radi na zdravstvenom prosvjećivanju opće populacije i posebno ugroženih skupina. U okviru nadležnosti predlaže operativne postupke u cilju zaštite zdravlja ljudi kod higijensko-epidemioloških indikacija sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i drugim propisima iz područja zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša.

1.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Rezultate aktivnosti tijekom 2019. godine prikazuje Tablica 2.1.1.:

Tablica 2.1.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2019.godine

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Prijava zaraznih bolesti i epidemiološke intervencije	Prijava zaraznih bolesti	20.000	20.564	103
	Prijava epidemija	30	63	210
	Epidemiološki izvid	2.800	2.310	83
	Epidemiološka anketa	4.000	4.331	108
Cijepljenje	Distribucija obveznih cjepiva	160.000	223.922	140
	Provođenje cijepljenja	10.000	14.415	144
Uzimanje uzoraka prema indikacijama	Uzimanje uzoraka	65.000	72.495	112
Zdravstveni pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom	Klinički pregled	60.000	47.236	79
	Uzimanje uzoraka	70.000	51.239	73
	Izdavanje sanitarnih knjižica	85.000	53.484	63
Antirabična zaštita	Pregledi	500	622	124
	Cijepljenja	200	199	100
Obrazovanje osoba koje rade u proizvodnji i distribuciji hrane	Tečajevi	200	252	125
	Polaznici	7.500	6.970	93
	Ispiti	7.000	6.504	93
Implementacija, revizija i monitoring HACCP-sustava	Analiza stanja, izrada prijedloga mjera	30	29	97
	Edukacija zaposlenika	30	29	97
	Verifikacija sustava	40	42	105
Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Terenski izvidi (nadzor, istraživanje prijenosnika bolesti)	500	726	145
	Usluge provedbe DDD poslova na tržištu	900	895	99
	Determinacije i laboratorijske obrade	4.000	4518	113
Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke	Pozivanje žena	60.000	64.723	108
	Savjetovanje	11.000	10.800	98
	Mamografsko snimanje	2.400	3.074	128
Preventivna mobilna mamografija	Mamografsko snimanje	2.000	2.007	100
Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva	Pozivanje stanovnika – prvi poziv	120.000	108.522	90
	Slanje kompleta za testiranje	30.000	28.928	96
	Provođenje testiranja na okultno krvarenje u stolici	25.000	18.719	75
	Naručivanje osoba na kolonoskopiju	500	535	107
	Savjetovanje	10.000	8.520	85

1.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem razdoblju Služba planira nastaviti kontinuirano provoditi ugovorne obveze.

U području praćenja i nadzora invazivnih i drugih vrsta komaraca tijekom 2020. godine provodit će se sustavno praćenje rasprostranjenosti invazivnih vrsta na području grada Zagreba te istraživanje faune drugih vrsta komaraca. U okviru istraživanja i praćenja invazivnih vrsta komaraca na nacionalnoj razini, Odjel za DDD će tijekom 2020. godine obrađivati uzorke komaraca iz četiri susjedne županije.

U sljedećem razdoblju provodit će se nove aktivnosti organiziranja i provođenja Programa stjecanja potrebnog znanja o sprečavanju zaraznih bolesti sukladno zakonskoj regulativi.

1.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe uz organizaciju novih radnih procesa.

2. SLUŽBA ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

2.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba za kliničku mikrobiologiju provodi dijagnostiku infekcija virusne, bakterijske, gljivične i parazitarne etiologije, a odgovarajući klinički uzorci obrađuju se recentnim dijagnostičkim metodama koje uz klasične metode izravne dijagnostike uključuju i molekularne metode te neizravne metode dijagnostike (serološka dijagnostika). Uz to, u Službi se obrađuju uzorci stolica zbog sanitarnoga nadzora vezano uz izdavanje zdravstvenih listova u Službi za epidemiologiju. Nadzor sterilnosti sterilizatora u ordinacijama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite odvija se u Odjelu za mikrobiološke podloge i sterilizaciju, čija je osnovna djelatnost priređivanje hranjivih podloga za Službu za kliničku mikrobiologiju i Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.

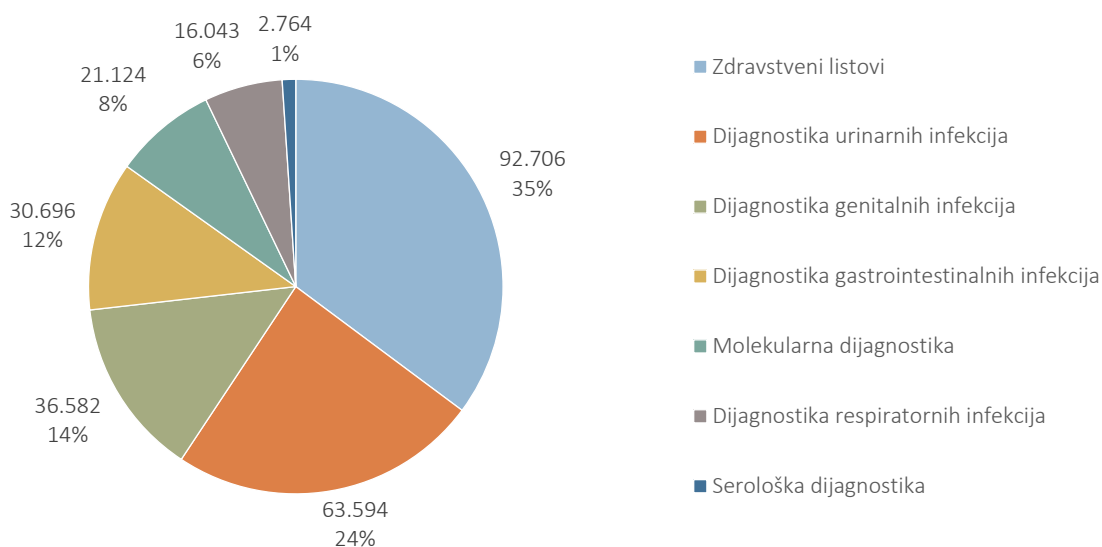
2.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Mikrobiološka dijagnostika

U 2019. godini u Službi za kliničku mikrobiologiju napravljeno je ukupno 263.509 pretraga. Uzorke stolica za zdravstvene listove prikupljala je Služba za epidemiologiju u sklopu vlastitih aktivnosti, a obrađivali su se bakteriološki i/ili parazitološki u Službi za kliničku mikrobiologiju. Grafikon 2.2.1. prikazuje brojeve i udjele pretraga prema vrsti dijagnostike.

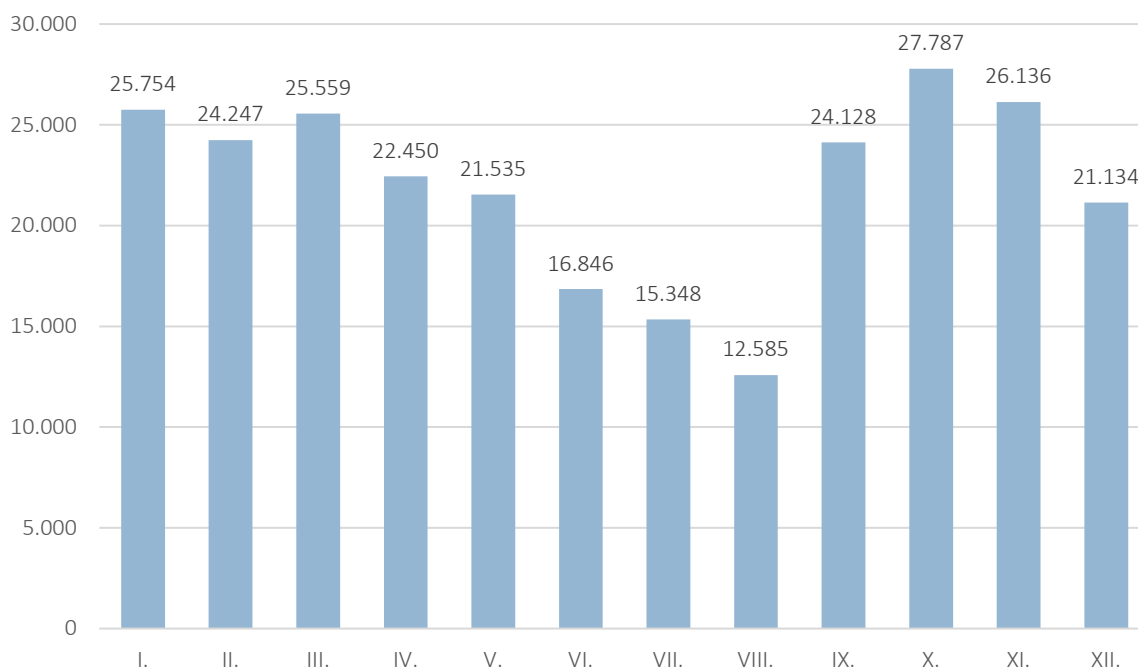
Nešto više od trećine ukupno obrađenih uzoraka (35%) obrađeno je u sklopu sanitetskog nadzora zdravih osoba, a 65% obrađenih uzoraka prikupljeni su od pacijenata u tijeku dijagnostičkog postupka. I nadalje brojem prednjače uzorci prikupljeni iz urogenitalnog sustava s više od 124.000 (>47%) uzoraka u 2019.godini (*dg.* urinarnih infekcija + *dg.* genitalnih infekcija + većina pretraga molekularne dijagnostike).

Grafikon 2.2.1. – Struktura pretraga prema vrsti dijagnostike u 2019. godini

Grafikon 2.2.2. prikazuje broj napravljenih pretraga po mjesecima.

Grafikon 2.2.2. – Mjesečna dinamika napravljenih pretraga u 2019. godini

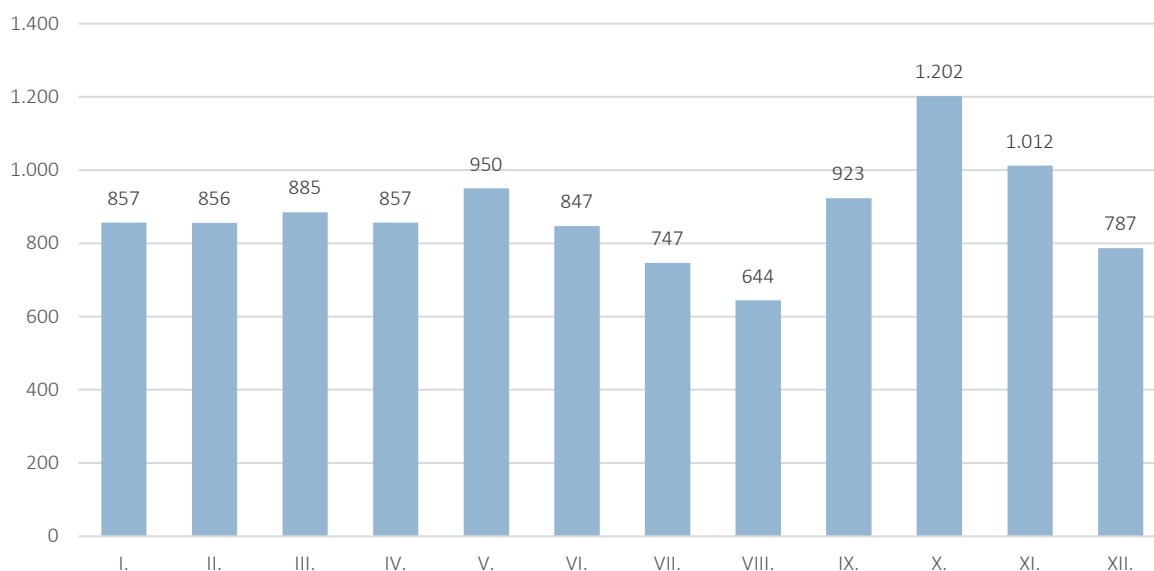

Proizvodnja hranjivih podloga

U 2019. godini proizvedeno je ukupno 10.567 litara različitih vrsta hranjivih podloga (Krvni agar, SS-agar, McConkey-agar, Mueller-Hinton agar, ostale krute podloge, tekuće podloge i dr.); od toga je za Službu za kliničku mikrobiologiju proizvedeno 7.384 litara, a za Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju 3.183 litara.

Grafikon 2.2.3. oslikava mjesečnu dinamiku ukupne proizvodnje hranjivih podloga u litrama.

Grafikon 2.2.3. – Mjesečna dinamika proizvodnje hranjivih podloga u litrama

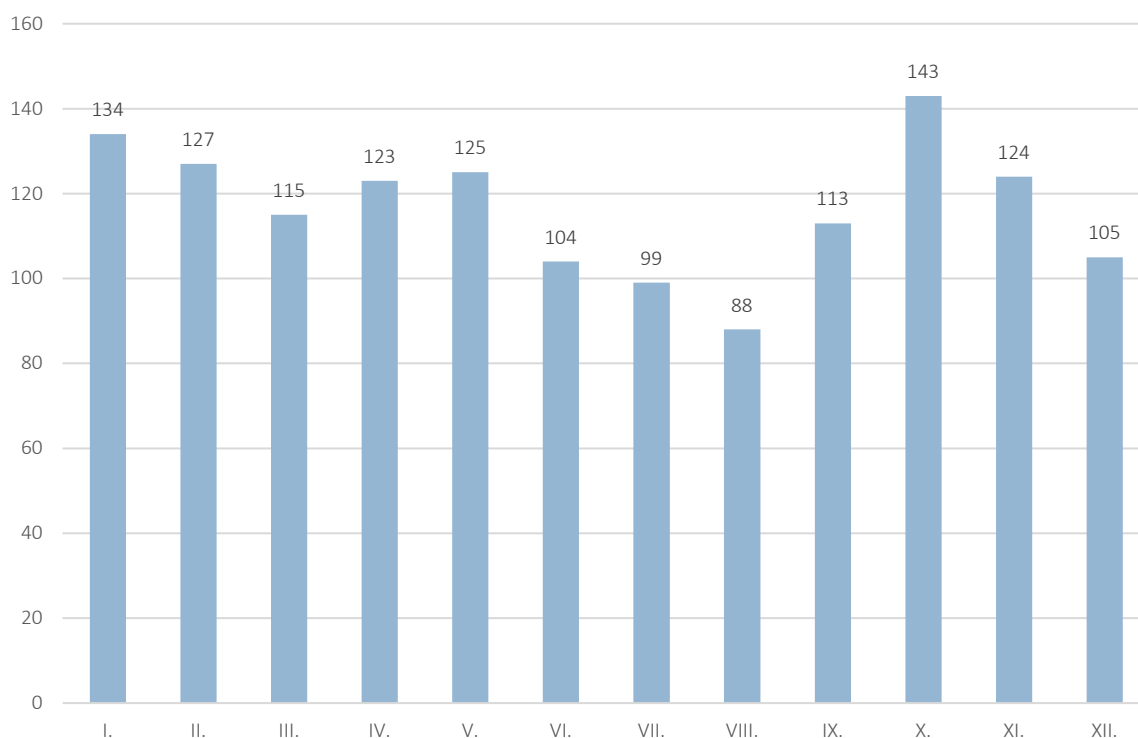

Nadzor postupka sterilizacije

Usluga nadzora postupaka sterilizacije biološkom metodom upotrebom bakterijskih spora bilo je ukupno 1.400. Na Grafikonu 2.2.4. iskazana je mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije (suha sterilizacija i autoklaviranje).

Izrađen je novi letak („Sterilizacija i biološka kontrola sterilizacije“) te se u suradnji s Hrvatskom komorom dentalne medicine nastoji podići svijest stomatologa o važnosti redovitog provođenja biološke kontrole sterilizacije.

Grafikon 2.2.4. – Mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije

2.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U Odjelu za mikrobiološke podloge i sterilizaciju je 29. rujna 2019. godine proveden vanjski nadzor kvalitete od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) za normu HRN EN ISO 17025 te je proširena akreditacija po normi HRN EN ISO 15189. Stoga je Služba sada akreditirana za šest pretraga iz područja kliničke bakteriologije, virologije i parazitologije.

Provode se pripreme za nadzor kvalitete za normu HRN EN ISO 15189 koja se očekuje u veljači 2020. godine te prijava proširenja akreditacije za još tri pretrage.

Instaliran je i pušten u rad novi aparat za razlijevanje podloga velikog kapaciteta što će omogućiti znatno poboljšanje u proizvodnji podloga te novi aparat za automatsko molekularno određivanje toksina bakterije *Clostridioides difficile* pomoću metode LAMP (predviđena je akreditacija postupka).

U okviru djelatnosti Referentnog centra za dijagnostiku spolno prenosivih infekcija MZRH u sljedećem razdoblju organizirat će se nekoliko stručnih i znanstvenih skupova skupa te će se nastaviti započeta istraživanja virusnih respiratornih infekcija (HRZZ

projekt), uro-genitalnih, spolno prenosivih i gastrointestinalnih infekcija. Referentni centar sudjelovat će u pilot-projektu reorganiziranog probira karcinoma vrata maternice koji se provodi u Virovitičko-podravskoj županiji u organizaciji MZRH i HZJZ te četvrti puta zaredom u javno-zdravstvenoj akciji „Lila tjedan“ koju organizira udruga „Sve za nju“.

2.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale planirane aktivnosti Službe, a zbog značajnog napretka u tehnologiji i novih dijagnostičkih mogućnosti potrebno je daljnje uvođenje automatizacije i strojnih metoda u radne procese. Time će se kompenzirati manji broj zaposlenih i ubrzati izdavanje nalaza.

Uz redovite dijagnostičko-konzilijarne aktivnosti i dalje je potrebno stimulirati uključenost Službe u javnozdravstvene aktivnosti Zavoda, edukaciju i istraživanja.

3. SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

3.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi djelatnosti ispitivanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete vode, hrane, predmeta opće uporabe, briseva, zraka, buke, tla i otpada. Ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvalitete uzoraka obuhvaća čitav niz kemijskih, fizikalno-kemijskih, bioloških, ekotoksikoloških i mikrobioloških analiza koje su propisane važećim zakonskim aktima, a provode se u svrhu utvrđivanja, praćenja i unapređenja zdravlja građana i očuvanja okoliša. Služba je osposobljena prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (ISO/IEC 17025:2005 + Cor.1:2006; EN ISO/IEC 17025:2005 + AC:2006). Dana 7. 12. 2003. osposobljena je prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (ISO/IEC 17025:2005 + Cor.1:2006; EN ISO/IEC 17025:2005 + AC:2006) za ispitivanje hrane, hrane za životinje, vina, predmeta opće uporabe, voda, otpada, tla, muljeva, eluata, vanjskoga zraka, građevnih proizvoda i akustička ispitivanja te za uzorkovanje hrane, uzorkovanje s površina, vode za ljudsku potrošnju, podzemne vode, otpadne vode, tla, muljeva i otpada.

3.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

U Službi su se redovito odvijale aktivnosti i realizacija projekta „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“.

Tijekom 2019. godine analizirano je 47.146 uzoraka raznih vrsta. U usporedbi s 2018. godinom, kada je analizirano 45.967 uzoraka, broj analiziranih uzoraka veći je za 2%. Služba bilježi blagi pad broja analiziranih uzoraka vode (2,8%), ali značajni porast broja mjerenja u životnom i radnom okolišu (62%).

Služba se priprema za prelazak na novu Normu 17025 pri čemu će se broj metoda u 2020. proširiti za još 15 novih, a dodatno, velik dio metoda prebaciti će se u fleksibilno područje akreditacije.

Analize, ispitivanja i ocjena zdravstvene ispravnosti i kvalitete voda

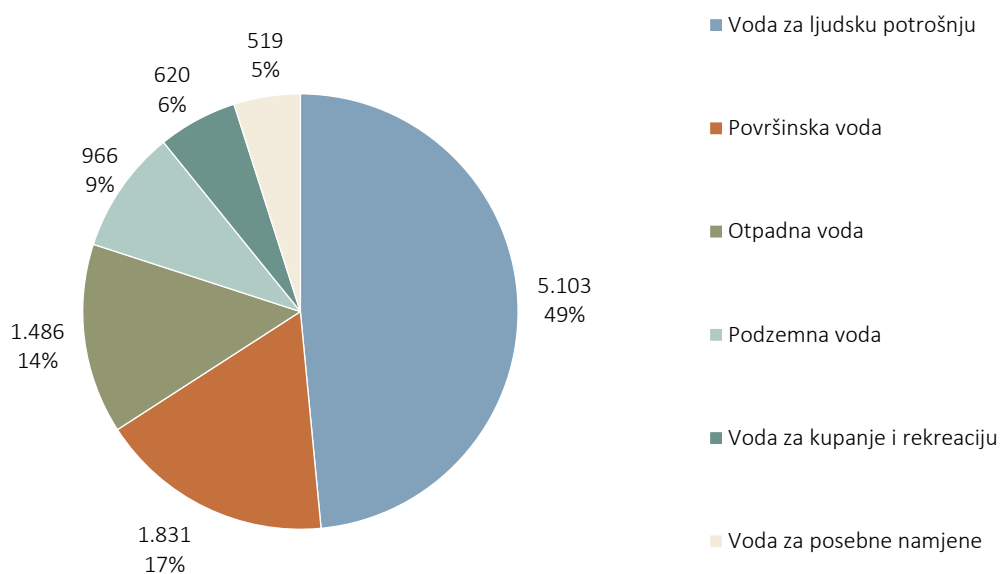
Obradeno je 10.525 uzoraka raznih vrsta voda; provedena su njihova uzorkovanja, kontrole zdravstvene ispravnosti, ispitivanja i ocjenjivanja te mikrobiološka i fizikalno-kemijska ispitivanja, sukladno važećim zakonima, propisima i standardiziranim metodama. U Tablici 3.2.1. dana je usporedba broja uzoraka raznih vrsta voda za 2018. i 2019. godinu.

Tablica 3.2.1. – Uzorci vode u 2019. godini

<i>Vrsta vode</i>	<i>Broj uzoraka u 2019.</i>	<i>Broj uzoraka u 2018.</i>
Voda za ljudsku potrošnju	5.103	5.091
Otpadna voda	1.486	2.356
Površinska voda	1.831	1.477
Podzemna voda	966	924
Voda za kupanje i rekreaciju	620	525
Voda za posebne namjene	519	463
Ukupno	10.525	10.836

Struktura uzoraka prema vrsti vode prikazana je na Grafikonu 3.2.1. Najveći je broj analiziranih uzoraka vode za ljudsku potrošnju (5.103), slijede površinske (1.831), otpadne (1.486), podzemne (966) i ostale vode.

Grafikon 3.2.1. – Uzorci vode prema vrstama za 2019. godinu

U 2019. godini, prema Programu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, iz javnog centralnog vodoopskrbnog sustava i lokalnih vodovoda na području Grada Zagreba uzorkovano je i analizirano 1.457 uzorka.

Ispitana su 620 uzorka vode za kupanje iz sportsko-rekreacijskih, školskih i hotelskih bazena.

Analizirano je ukupno 1.486 uzoraka otpadnih voda.

Analize sanitarne tehnike obuhvatile su 41 objekt (35 sabirnih jama i šest uljnih jama) u kojima je utvrđivana vodonepropusnost i dva hiperkloriranja zdenaca i mreže (Tablica 3.2.2.). Izvedena su 449 mjerenja protoka otpadne vode i 724 crpljenja podzemnih voda iz pijezometara.

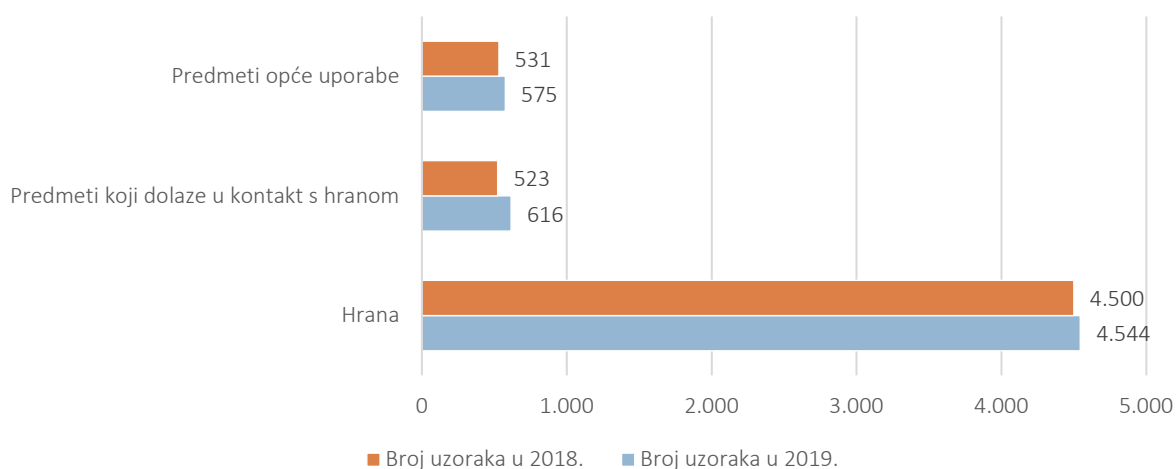
Tablica 3.2.2. – Sanitarna tehnika – usluge i mjerenja u 2019. i 2018. godini

Vrsta zahtjeva	Broj uzoraka u 2019.	Broj uzoraka u 2018.
Pijezometri – crpljenje i mjerenje nivoa	724	684
Mjerenje protoka – otpadne vode	449	434
Sabirne jame – vodonepropusnost	35	31
Uljne jame – vodonepropusnost	6	8
Hiperkloriranje zdenaca i mreže	2	6
Kanalizacija – vodonepropusnost	31	0
Separator – vodonepropusnost	0	0
Ukupno	1.247	1.163

Analize, ispitivanja i ocjene zdravstvene ispravnost i kvalitete hrane, predmeta koji dolaze u kontakt s hranom i predmeta opće uporabe – kemijska ispitivanja

Tijekom 2019. godine ispitano je 5.735 uzoraka (Grafikon 3.2.2.), što predstavlja rast od 3,3% (u 2018. godini 5.554); od njih 4.544 uzorka hrane što je rast od 1% (u 2018. godini 4.500 uzoraka), 616 predmeta koji dolaze u kontakt s hranom što predstavlja povećanje od 17,8% (u 2018. godini 523 uzorka) i 575 uzoraka predmeta opće uporabe što predstavlja povećanje od (8,3%) (u 2018. godini 531 uzorak).

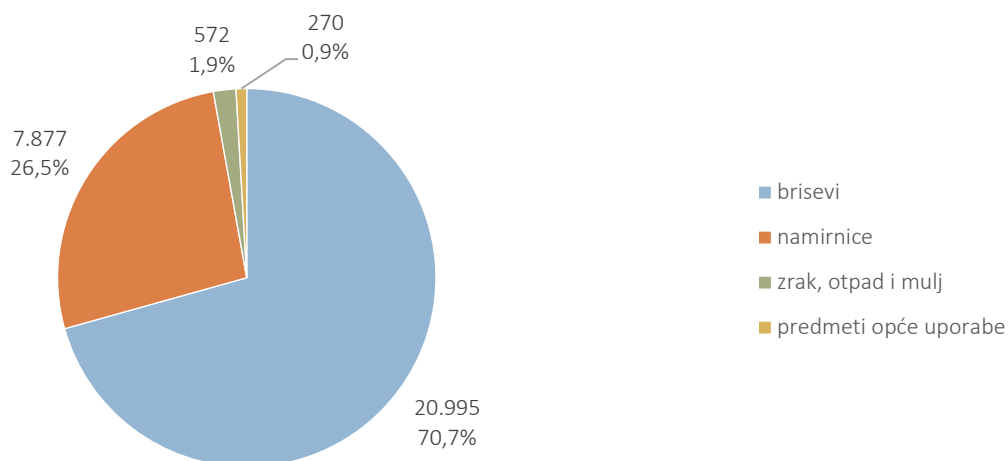
Grafikon 3.2.2. – Ispitani uzorci hrane, predmeta koji dolaze u kontakt s hranom i predmeta opće uporabe – kemijska ispitivanja – u 2019. godini

Analize zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane te predmeta opće uporabe – mikrobiološka ispitivanja

U 2019. godini provedeno je 29.714 mikrobioloških analiza hrane, predmeta opće uporabe i okolišnih uzoraka (20.995 uzoraka brisova, 7.877 uzoraka namirnica, 270 predmeta opće uporabe i 572 uzorka zraka, otpada i mulja (Grafikon 3.2.3.).

Grafikon 3.2.3. – Mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe prema vrstama uzoraka u 2019. godini

Analize uzoraka i parametara na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku

U 2019. godini analizirao je 20.918 uzoraka na 427.151 parametar. Analiza uzoraka i parametara po pojedinim skupinama uzoraka u 2019. i 2018. godini prikazana je u Tablica 3.2.3.

Tablica 3.2.3. – Analize uzoraka i parametara na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku za 2019. i 2018. godinu

Metoda/tehnika	Skupina uzoraka	Uzorci/ispitivanja u 2019.	Uzorci/ispitivanja u 2018.
Plinska kromatografija i spektrometrija masa (BTEX-i, mineralna ulja, pesticidi, ftalati, otapala, dioksini i furani, THC, pregledne snimke i dr.) i Referentni laboratorij za pesticide	Vode	4.575/39.781	5.198/45.801
	Hrana i predmeti opće uporabe	2.570/169.884	2.891/293.358
	Tlo, otpad, zrak	544/13.417	395/6.421
	Ukupno	7.689/223.082	8.484/345.580
Tekućinska kromatografija i spektrometrija masa (pesticidi, antibiotici, mikotoksini, konzervansi, azo-boje, dodaci prehrani, šećeri, cijanurna kiselina i dr.) i Referentni laboratorij za mikotoksine	Vode	1.568/25.622	1.492/23.712
	Hrana i predmeti opće uporabe	6.061/146.175	6.127/163.248
	Tlo, otpad, zrak	174/2.350	141/1.866
	Ukupno	7.803/174.147	7.760/188.826
Atomska spektroskopija i spektrometrija masa (teški metali)	Vode	1.760/14.054	1.811/13.672
	Hrana i predmeti opće uporabe	3.258/13.122	2.588/11.067
	Tlo, otpad, zrak	408/2.746	548/3.336
	Ukupno	5.426/29.922	4.947/28.075
Sveukupno		20.918/427.151	21.191/562.481

Usporedba broja uzoraka i parametara analiza za 2019. i 2018. godinu ukazuje na to da se broj uzoraka u 2019. smanjio za 1,29% uz istovremeno smanjenje broja parametara za 24,06%. Razlog tome jest smanjenje broja uzoraka voda za 7,03% uz istovremeno smanjenje broja analiziranih parametara za 4,48%. Broj uzoraka hrane i predmeta opće uporabe povećao se za 2,44%, a uz smanjenje broja analiziranih parametara za 29,61%. Broj uzoraka tla, zraka i otpada povećan je za 3,87% uz povećanje broja parametara za 59,28%.

Analize, mjerenja, ispitivanja i ocjene sukladnosti životnog i radnog okoliša

Mjerenja i ispitivanja uzoraka iz životnog i radnog okoliša u IV. kvartalu 2019. godine prikazuje Tablica 3.2.4.:

Tablica 3.2.4. – Mjerenja, ispitivanja i analize uzoraka iz životnog i radnog okoliša za IV. kvartal 2019. i 2018. godine

Mjerenje/analize	Mjerenja/uzorci za IV. kvartal 2019.	Mjerenja/uzorci za IV. kvartal 2018.
Fizikalni parametri štetnosti radnog okoliša	451	367
Kemijski parametri štetnosti radnog okoliša	385	166
Radna oprema – sredstva rada – oruđa za rad s povećanim opasnostima	0	18
Mjerenja funkcionalno-tehničke ispravnosti u svrhe dokazivanja efikasnosti sustava provjetravanja prostora	4	15
Mjerenja ekvivalentne razine buke	4	12
Mjerenja osnovnih aeropolutanata na postaji Zagreb, Mirogojska 16 (automatsko 1-satno mjerenje/dan)	730	365
Mjerenja sastava odlagališnih plinova	116	132
Niskonaponske električne instalacije	836	52
UTT + metali	528	463
Mikrobiološke analize unutarnjega zraka	173	233
Mikrobiološke analize – brisev*	10	156
Freoni	0	0
Gromobranske instalacije	0	0
Ukupno mjerenja/uzoraka	3.237	1.979

Monitoring i analiza kvalitete zraka (imisije i emisije) kontinuirano su se izvodili pomoću automatske mjerne postaje za praćenje koncentracija polutanata u zraku, a izvještaj o kvaliteti zraka dnevno se objavljuje na Web-stranici Zavoda, web GIS aplikaciji „Ekološka karta Grada Zagreba“ i portalu „Kvalitete zraka u Republici Hrvatskoj“.

U sklopu Programa “Ekološka karta Grada Zagreba” svakodnevno se, uz objavu podataka s automatske mjerne postaje, validiraju i objavljuju podaci s osam automatiziranih mjernih stanica (senzora) za praćenje kvalitete zraka.

Tijekom 2019. godine povećao se broj usluga ispitivanja ukupne taložne tvari (UTT) u zraku i metala u njoj od strane istih naručitelja ispitivanja na više lokacija.

Također je usluga mjerenja odlagališnih plinova proširena sa sedam naručitelja u 2018. godini na osam u 2019. godini.

Povećava se broj zahtjeva naručitelja usluga mikrobioloških analiza zraka radnih i životnih prostora koje se provode s Odjelom za mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe.

Provode se ispitivanja/mjerenja radnog okoliša unutar Zavoda vezano uz zakonsku regulativu.

Aerobiologija

Svakodnevno se provodio monitoring alergenog peluda u zraku te je analizirano 730 uzoraka zraka.

U cilju informiranja javnosti o kvaliteti zraka opterećenog alergenim peludom, u suradnji sa zavodima za javno zdravstvo, Državnim hidrometeorološkim zavodom i Web-portalom PlivaZdravlje prezentirani su rezultati mjerenja u medijima: sudjelovanjem u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“, objavom prognoze u emisijama informativnog karaktera, objavom peludnoga kalendara na Web-portalu Zavoda, svakodnevnom objavom alergijskog semafora, svakodnevnom izradom objedinjene „Peludne prognoze za Hrvatsku“, izradom „Biometeorološke prognoze“, objavom prognoze i dnevnog prikaza rezultata na portalu Plivazdravlje.hr, mobilnoj aplikaciji „Peludna prognoza“ te na Web-stranici Državnog hidrometeorološkog zavoda i radio postajama. Sudjelovalo se u brojnim emisijama obrazovnog i informativnog karaktera tematski vezanim za alergije i alergenu pelud.

U sklopu programa „Europskog tjedna mobilnosti“ provodila se edukacija građanstva, djece predškolske i školske dobi o tipovima alergene peludi s posebnim naglaskom na invazivnu biljku ambroziju. Ovogodišnje aktivnosti u Europskom tjednu mobilnosti, pod sloganom „Krećite se s nama!“ obuhvatile su edukaciju djece OŠ Bartol Kašić i OŠ Otok o značaju onečišćenja zraka s osvrtom na aeroalergene, ambroziju te utjecaju buke na zdravlje itd. U sklopu akcije „Zagreb bez ambrozije“ i obilježavanja „Međunarodnoga dana borbe protiv ambrozije“, organiziran je Stručni skup „Ambrozija u Hrvatskoj – javnozdravstveni značaj“.

Laboratorij koordinira izradom „Biometeorološke prognoze“ u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom i Klinikom za psihijatriju Vrapče u svrhu pravovremenog informiranja javnosti o atmosferskim prilikama i njihovim promjenama te utjecaju određenih vrsta i koncentracija peludi u zraku na zdravstveno stanje stanovništva. Tijekom 2019. godine objavljeno je 365 biometeoroloških prognoza.

Zavod sudjeluje u izgradnji Europskog informacijskog sustava za pelud (EPI) kroz aktivno participiranje s tjednim izvješćima i objavom rezultata u vidu alergijskog semafora na internet portalima europskih aerobioloških mreža:

1. *European Aeroallergen Network* EAN (www.polleninfo.org) Europska podatkovna baza sa sjedištem u Beču, Austrija
2. *European Aerobiology Society* (EAS)
3. *International Association for Aerobiology* (IAA),
4. Francuska nacionalna aerobiološka mreža RNSA-MEDAERONET (www.pollens.fr/medaeronet) i
5. R-PAS (*Ragweed Pollen Alarm System*).

Zavod sudjeluje u COST akciji „CA18226 – New approaches in detection of pathogens and aeroallergens“ te Projektu EUMETNET *AutoPollen*.

Također je analiziran 151 uzorak meda na određivanje peludnog sadržaja, dok je u istom razdoblju 2018. godine analizirano 128 uzoraka.

U sklopu Programa „Ekološka karta Grada Zagreba“ svakodnevno se objavljuju podaci o dinamici alergena peluda u zraku.

Ispitivanja tla i otpada

Laboratorij za tlo i otpad u sklopu projekta „Ekološka karta Grada Zagreba“ u suradnji sa Zavodom za melioracije Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu provodi dva programa: „Monitoring tla urbanih površina Grada Zagreba“ i „Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova“. Podaci su prikazani na Web GIS aplikaciji „Ekološka karta Grada Zagreba“.

S obzirom na vrstu ispitivanja u 2019. godine analizirano je 749 uzoraka otpada, tla i muljeva, dok je u istom razdoblju 2018. godine ispitano 685 uzoraka (Tablica 3.2.5.) te su provedene analize za potrebe ostalih odjela Službe (Tablica 3.2.6.).

Tablica 3.2.5. – Analize uzoraka tla i otpada prema vrsti ispitivanja u 2019. i 2018. godini

Vrsta analize	Broj uzoraka u IV. kvartalu 2019.	Broj uzoraka u IV. kvartalu 2018.
Analiza za trajno odlaganje	73	107
Analiza za termičku obradu	74	101
Analiza za KF obradu	331	260
Analiza mulja	17	25
Analiza tla	132	71
Mikrobiološka analiza obrađenog inf. otpada	34	27
Ambalažni otpad	55	81
Karakterizacija otpada	18	13
Analiza SRF-a	15	0
<i>Ukupno</i>	<i>749</i>	<i>685</i>

Tablica 3.2.6. – Analize vode, predmeta opće uporabe i hrane za 2019. i 2018. godinu za potrebe ostalih odjela Službe

Uzorci	Ispitivanje	Parametri/uzorci za IV. kvartal/2019.	Parametri/uzorci za IV. kvartal/2018.
Pitka voda	Određivanje mineralnih ulja	66	69
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)	1.452	1.683
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadna voda, predmeti opće uporabe	Određivanje mineralnih ulja	1.225	2.146
	Određivanje ukupnih ulja		
	Određivanje fenola	555	474
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)		
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadne, pitke i površinske vode	AOX	1.856	1.433
Vode/prehrana	fluoridi	104	141
Vode	sulfidi	646	811
Prehrana, analitika Potrebe raznih projekata	Priprema uzoraka divljači i duhana za određivanje metala	235	176
	Pregledna X-ray analiza	63	25
<i>Ukupno</i>		<i>5.994</i>	<i>6.791</i>

Ekotoksikologija

U 2019. provedeno je 423 ekotoksikoloških ispitivanja, a tijekom istog razdoblja 2018. godine je provedeno 391 ekotoksikološko ispitivanje. Analizirano je 412 uzoraka na ekotoksikološka ispitivanja otpadnih voda te 11 uzoraka na analizu biološke razgradnje.

Laboratorij aktivno sudjeluje u radu Nacionalnog povjerenstva za biocidne proizvode pri Ministarstvu zdravlja Republike Hrvatske u izradi stručnih mišljenja. Za potrebe istog izrađena su 48 stručna mišljenja za nacionalno i dva mišljenja za međunarodno priznavanje biocidnih proizvoda.

Razvijena je suradnja s Institutom za medicinska istraživanja na području istraživanja nanočestica i utjecaja na vodene organizme te se za potrebe programa „Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova“ provode ekotoksikološka ispitivanja.

Procjena rizika i logistika

Izdano je 59 stručno mišljenje o utjecaju čimbenika okoliša na ljudsko zdravlje kao prilog uz nesukladne analitičke izvještaje i na zahtjev fizičkih, pravnih osoba ili nadležnih institucija.

Aktivnim sudjelovanjem dan je doprinos u ukupno u 306 aktivnosti Zavoda i suradnih ustanova (izvanredna događanja, interne edukacije, sastavljanje strateških dokumenata, edukacije građana i ključnih dionika, projektne aktivnosti iz područja okoliša i zdravlja, marketing usluga, menadžment ključnih korisnika, kontroling procesa Službe).

Projektne aktivnosti

Služba provodi projekt „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“ pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Unutar Službe prijavljeno je 6 projekata za Hrvatsku zakladu za znanost od kojih su četiri odobrena, a jedan je na rezervnoj listi Hrvatske zaklade za znanost, a provode se u suradnji s Prehrambeno-biotehnološkim, Prirodoslovno-matematičkim i Agronomskim fakultetom. Dodatno vodi se i projekt „Eko-karta“ u suradnji s nekoliko Gradskih ureda i ustanova.

Djelatnici Službe aktivno su sudjelovali u prijavama za sljedeće projekte:

1. Tehnologija preprekama i 3D printanje za okolišno prihvatljivu proizvodnju funkcionalnih voćnih sokova

2. Iskorištavanje ostataka ljekovitog bilja
3. Hidroponski uzgoj koprive
4. *Moscantus*
5. Kohortno epidemiološko istraživanje metabolita piretroida u djece – izloženost piretroidnim i organofosfatnim insekticidima u djece – procjena rizika od štetnih učinaka na neuropsihološki razvoj i hormonski status
6. Primijenjena istraživanja – prilagodba klimatskim promjenama
7. *Research and Innovation Staff Exchange* (RISE) – Call: H2020-MSCA-RISE-2019 “MAS FOQUS” – u suradnji s EURL za pesticide *Almeria*.

3.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Uz redovito odvijanje aktivnosti unutar Službe, intenzivno se radi na projektu „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“ te se pripremaju novi i izvode ugovoreni projekti. Služba se uz uvođenje novih 15 metoda u akreditaciju intenzivno priprema na prelazak na novu normu HRN EN ISO/IEC 17025:2017.

3.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti u Službi, a uz istovremeni angažman na provođenju projekta „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“.

4. SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

4.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

U Službi za javno zdravstvo provode se mjere zdravstvene zaštite iz područja javnog zdravstva. Sadržaj rada Službe jest: ocjena zdravstvenog stanja populacije, izrada zdravstvenih pokazatelja, ocjena zdravstvenih potreba, utvrđivanje javnozdravstvenih problema i odabir prioriteta za intervencije, izrada plana i programa mjera zdravstvene zaštite, izrada i praćenje pokazatelja kvalitete rada u zdravstvenoj zaštiti, provođenje mjera preventivne zdravstvene zaštite, poglavito primarne prevencije, provođenje zdravstvene edukacije populacije. Glave aktivnosti mogu se grupirati u dva područja: procjena zdravstvenog stanja i potreba stanovništva te javnozdravstvena intervencija koja uključuje promicanje zdravlja i prevenciju bolesti. Služba je organizirana u javnozdravstvene timove.

4.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Rezultate aktivnosti prikazuje tablica 4.1.1.:

Tablica 4.1.1. – Aktivnosti Službe od tijekom 2019. godine

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Zdravstvena statistika primarne zdravstvene zaštite	Prikupljanje i evidentiranje izvještajnih obrazaca	1.500	1.548	103
	Medicinska i logička kontrola podataka	1.500	1.548	103
	Ispravljanje pogrešnih podataka	500	876	175
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	50	61	122
	Edukacija provoditelja unutar sustava PZZ	150	173	115
	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka (BSO zapisi)	1.000.000	1.075.566	108

IZVJEŠTAJ O RADU U 2019. GODINI

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Zdravstvena statistika stacionarne zdravstvene zaštite	Ispravljanje pogrešnih podataka	400.000	451.282	113
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	200	218	109
Zdravstvena statistika prijave poroda i prijave prekida trudnoće	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave poroda	10.000	9.915	99
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave poroda	4.800	5.310	111
	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave prekida trudnoće	800	891	111
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave prekida trudnoće	400	578	145
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	160	163	102
Izrada publikacije	„Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2018. godinu“	1	1	100
	e-časopis „Zdravlje žene“	1	1	100
	e-časopis „Okoliš i zdravlje“	1	1	100
Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice	Savjetovanje	600	612	102
	Promotivne aktivnosti	9	9	100
Javnozdravstvene radionice	„Zdravlje mozga“	2	2	100
	„Zašto ne treba početi pušiti“	7	7	100
	„Tanjurić zdravlja“	25	28	108
	„Tvoje tijelo je stvoreno za pokret“	14	14	100
	„Alkoholizam i mladi“	2	2	100
	„Edukacijom do zdravlja i kvalitetnijeg života“	4	4	100
	„Ovisnost o internetu“	12	12	100
	„Kako prepoznati emocije i sprječavanje nasilja“	10	10	100
	„Unapređenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“	4	4	100
	„Prva pomoć u terenskim uvjetima“	1	1	100
	„Tjelesna aktivnost na radnom mjestu“	1	1	100
12. međunarodna zdravstveno-stručna konferencija „Dani kriznog upravljanja“	3	3	100	

IZVJEŠTAJ O RADU U 2019. GODINI

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
	„Vježbanje na radnom mjestu“	50	50	100
	„Učimo prihvaćati različitost“	13	17	130
	„Komunikacijske vještine“	3	3	100
	„Susret s krpeljima“	1	1	100
	„Ozanovci u parku“	1	1	100
	„Okoliš, priroda i zdravlje“	1	1	100
Predavanja na javnozdravstvenim tribinama, okruglim stolovima, stručnim skupovima...	“Nordic walking-healthy living“	3	3	100
	„Znanstvena konvencija: Fitness Indeks“	2	2	100
	“Tjelesna aktivnost i zdravlje“	1	1	100
	“Tjelesna aktivnost i pretilost“	1	1	100
	“Treća konferencija – Hrvatski dan debljine“	2	2	100
	“Konferencija sportske medicine“	1	1	100
	“Vršnjačko nasilje“	1	1	100
	„Promocija zdravih stilova života – tjelesna aktivnost“ (Centar za zdravlje mladih)	3	3	100
	„Promocija zdravih stilova života – pravilna prehrana“ (Centar za zdravlje mladih)	3	3	100
	“Edukacijom do zdravlja i kvalitetnijeg života“	2	2	100
	„Promijenite životni stil: sjedite manje, živite duže i zdravije“	2	2	100
	„Unaprjeđenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“ – završni sastanak za 2018. godinu	1	1	100
	„18. konferencija med. sestara i tehničara i 4. konferencija zdravstvenih profesija – Global Nursing and Healthcare“	2	2	100
	Drugi međunarodni kongres higijene i preventivne medicine „Izazovi i javnozdravstvene intervencije“	4	4	100
	4. hrvatski epidemiološki kongres	1	1	100
	Međunarodni znanstveni skup „Physiotherapia Croatica 2019.“	1	1	100
	„Čimbenici uspješnosti sportske rekreacije“	2	2	100
4. međunarodni kongres Hrvatskog nacionalnog saveza sestara "Identitet medicinske sestre u svjetlu promjena zdravstvenog sustava“	1	1	100	

IZVJEŠTAJ O RADU U 2019. GODINI

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
	Konferencija „Živjeti starost“	1	1	100
	Međunarodna konferencija „Interesi, potrebe i prava“	1	1	100
	Europski kongres javnog zdravstva (EUPHA)	4	4	100
Javnozdravstvene akcije	„Dani zdravlja u City Centeru One“	3	3	100
	„Naše pravo na zdraviju budućnost“ Udruga Ozana (osobe s invaliditetom)	1	1	100
	„Zdravi dan u Gebruder Weisu“	1	1	100
	„Kretanjem do zdravlja“ Udruga Ozana (osobe s invaliditetom)	2	2	100
	„Volonteri u parku“ u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	10	10	100
	„Hodanjem do zdravlja“ u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	49	49	100
	„Unapređenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“	2	2	100
	„Maksimirski Minus Zwei cener“	1	1	100
	„Svi za njega“	1	1	100
	„Tvrтка prijatelj zdravlja“ u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	3	3	100
	„27. Svjetski dan sporta“	1	1	100
	„Čišćenje bez granica“	1	1	100
	„Dan mimoza“	1	1	100
	„Jesen u Čučerju“	1	1	100
	„4. festival nordijskog hodanja i pješčenja“	1	1	100
	„7. planinarski pohod Petrićeva-Puntijarka“	1	1	100
	„33. polumaraton Ivan Starek“	1	1	100
	„Zagreb Advent Run 2019.“	1	1	100
	Mjerenje GUK, RR i kolesterola u sklopu javnozdravstvenih akcija	2.982	3.078	103
	Usluge u ordinacijama za preventivnu medicinu	Celijakija	8	9
Preventivni pregled za rekreativne sportaše		94	94	100
Medicinska limfna drenaža – jedna ruka, 30 min.		20	31	155
Medicinska limfna drenaža – jedna ruka, 45 min.		6	6	100

IZVJEŠTAJ O RADU U 2019. GODINI

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 30 min.	25	26	104
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 45 min.	40	53	133
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 60 min.	30	46	153
	Medicinski tretman uklanjanja i smanjenja masnih naslaga visokofrekventnim valovima i UZV	200	133	67
	NEX 400 – mjerenje fizioloških karakteristika stanja arterija i srca	14	14	100
	Pretraga intolerancije na hranu – 176 alergena	15	19	127
	Pretraga intolerancije na hranu – 264 alergena	30	51	170
	Pretraga intolerancije na hranu – 88 alergena (test 1)	45	48	107
	Pretraga intolerancije na hranu – 44 alergena	85	105	124
Stručno i popularno-edukativni tekstovi i promotivni materijali	Tekstovi za web, časopis i novine; brošure i letci	124	124	100
Suradnja s medijima	Radio ili TV emisije, press konferencije	56	62	111
Savjetovališta o zdravim stilovima života (broj savjetovanja)	Individualno KBT	150	169	113
	Individualno ERM	46	48	104
	Individualno savjetovanje – tjelesna aktivnost	20	17	85
	Individualno savjetovanje (GUK, RR, kolesterol)	2.244	2.267	101
	Nutricionističko savjetovanje	300	333	111
	Preporuke zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti uz analizu tjelesne mase	463	527	114

4.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastaviti će se sve aktivnosti predviđene Planom za 2020. godinu uključujući provođenje programa „Unapređenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“, povećanje kvalitete i obuhvata podataka zdravstvene statistike, podizanje kvalitete radnog mjesta vježbanjem kroz „Aktivnu pauzu“ te povećanje broja preventivnih usluga. Sastaviti će se godišnja publikacija „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2019. godinu“.

4.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe. U prošlom razdoblju završena je statistička analiza, izrada i interpretacija zdravstvenih pokazatelja za 2018. godinu, izveden je izbor javnozdravstvenih prioriteta za Grad Zagreb uz prijedloge i provođenje odgovarajućih javnozdravstvenih intervencija.

5. SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I ADOLESCENTNU MEDICINU

5.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba u svojim odjelima izvodi poslove predviđene Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite učenika osnovnih i srednjih škola te redovitih studenata u gradu Zagrebu: sistematske preglede, namjenske preglede, probire, preglede za utvrđivanje zdravstvenoga stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture, utvrđivanje primjerenog oblika i programa školovanja, cijepljenje učenika, zdravstveni odgoj, preglede i protuepidemijske intervencije prilikom pojave zarazne bolesti u školi, savjetovanje djece, mladih, roditelja i nastavnog osoblja, aktivnu skrb o djeci s teškoćama u razvoju tijekom školovanja te obrazovno i profesionalno usmjeravanje učenika sa zdravstvenim teškoćama.

Osim redovnih, u Službi za školsku i adolescentnu medicinu odvijaju se i dodatne aktivnosti u sklopu Savjetovališta za reproduktivno zdravlje te Savjetovališta za prehranu.

5.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Školska i adolescentna medicina

Aktivnosti Službe tijekom 2019. godine prikazane su u Tablici 5.2.1.:

Tablica 5.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2019. godine

Aktivnost	Usluga	Predviđeno	Realizirano	Realizirano (%)
Sistematski pregledi	Sistematski pregledi djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole	9.200	9.187	99
	Sistematski pregled u 5.razredu osnovne škole	7.000	7.171	102
	Sistematski pregled u 8.razredu osnovne škole	6.800	7.143	105
	Sistematski pregled u 1. razredu srednje škole	7.600	7.465	98
	Sistematski pregled studenata 1. godine studija	8.400	7.741	92
Kontrolni pregledi	Nakon sistematskih pregleda u osnovnoj školi	2.400	2.514	104
	Nakon sistematskih pregleda u srednjoj školi	400	325	81
	Nakon sistematskih pregleda studenata	200	116	58
Namjenski pregledi	Osnovna škola	3.600	4.553	126
	Srednja škola	1.680	1.648	98
	Studenti	4.960	4.505	91
Cijepljenja	Osnovna škola	28.800	35.959	125
	Srednja škola	1600	3.478	217
Zdravstveni odgoj	Osnovna škola – učenici	28.800	22.256	77
	Osnovna škola – roditelji	4.800	6.642	138
	Srednja škola – učenici	10.000	11.036	110
	Srednja škola – roditelji	400	815	203
Probiri za čitavu populaciju	Rast i razvoj – 3. razred OŠ	6.400	8.282	129
	Vid na boje,oštrina vida – 3. razred OŠ	13.600	16.651	122
	Rast i razvoj, skolioza – 6. razred OŠ	11.600	12.874	110
	Ponašanje, socijalizacija, prilagodba na školu	8.000	3.093	39
Savjetovališta	OŠ – problemi učenja	1.040	827	80
	OŠ – rizična ponašanja	100	54	54
	OŠ – mentalno zdravlje	480	537	111
	OŠ – reproduktivno zdravlje	280	367	131
	OŠ – kroničari	860	598	70
	OŠ – očuvanje zdravlja	1.260	1.083	86
	OŠ – posebne potrebe	120	146	121
	OŠ – zanimanje	720	892	124
	SŠ – problemi učenja	160	121	76
	SŠ – rizična ponašanja	80	21	26
	SŠ – mentalno zdravlje	200	222	111
	SŠ – reproduktivno zdravlje	160	168	105
SŠ – kroničari	360	417	116	

	SŠ – očuvanje zdravlja	360	284	79
	SŠ – posebne potrebe	40	29	73
	SŠ – zanimanje	60	91	152
	Studenti – problemi učenja	40	73	182
	Studenti – rizična ponašanja	40	11	28
	Studenti – mentalno zdravlje	240	324	135
	Studenti – reproduktivno zdravlje	440	425	97
	Studenti – kroničari	480	545	114
	Studenti – očuvanje zdravlja	440	428	97
Savjetovanje i konzultacije	Savjetovanje roditelja/staratelja/obitelji	4.600	5.350	116
	Savjetovanje stručnih suradnika i nastavnika	4.000	3.795	95
	Konzultacije s liječnikom	7.600	7.698	101
	Konzultacije s medicinskom sestrom	10.000	10.563	105
Rad u komisijama i timska sinteza	Rad u komisijama – upis u prvi razred – pregledi	9.200	9.187	99
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	1.120	1.093	98
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	60	48	80
Ekspertize	Ekspertiza za upis u prvi razred	1200	1160	97
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – osnovna škola	1.320	1400	106
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	200	252	126
Pregledi za TZK i sport	Osnovna škola	1.080	1.350	125
	Srednja škola	2.120	2.429	115
	Studenti	760	753	99
Mjere zaštite i suradnja	Zaštita i unaprjeđenje školskog okruženja	1.400	1.144	82
	Mjere zaštite od zaraznih bolesti	3.200	1.737	54
	Međusektorska suradnja i konzultacije	880	396	45

Aktivnosti u savjetovalištim

Osim redovnih, provodile su se dodatne aktivnosti zdravstvene zaštite mladih u Savjetovalištu za prehranu, debljinu i poremećaje hranjenja, Savjetovalištu za reproduktivno zdravlje i Savjetovalištu za teškoće učenja i prilagodbe, koje se ostvaruju uz potporu Gradskog ureda za zdravstvo.

Savjetovalištu za reproduktivno zdravlje obratilo se tijekom 2019. godine ukupno 839 korisnica zbog ginekološkog pregleda te su 739 djevojaka i 81 mladić zatražili savjetovanje školskoga liječnika. Telefonski savjet dobilo je 272 učenika/ca i studenata/ica.

U Savjetovalištu za prehranu, debljinu i poremećaje hranjenja, kroz jedan ili više dolazaka, provedeno je individualno savjetovanje 53 korisnika, a u obiteljsko savjetovanje uključeno je i 47 obitelji.

Razlozi dolaska u savjetovalište bili su: prekomjerna tjelesna težina, poremećaji hranjenja (anoreksija, bulimija i drugi nespecificirani poremećaji) te savjetovanje oko usvajanja navike pravilne prehrane i planiranja jelovnika.

Tijekom 2019. godine u rad Savjetovališta za teškoće učenja i prilagodbe uključeno je 70 korisnika, od čega su kao prvi dolasci registrirani 30 učenika i studenta (šest mladića i 24 djevojke).

Program „Prevenција HPV infekcija i drugih spolno prenosivih bolesti“

U okviru navedenog programa održane su aktivnosti u cilju edukacije i promocije programa s ciljem boljeg odaziva na cijepljenje protiv HPV infekcija među učenicima osmih razreda osnovnih škola. U suradnji s Ministarstvom obrazovanja i športa, održana je tribina pod nazivom „Tko se ne bi cijepio protiv raka?“ namijenjena prosvjetnim djelatnicima, ali i široj javnosti te edukacija roditelja učenika osmih razreda u svim osnovnim školama grada Zagreba. U cilju približavanja zdravstvenih sadržaja i promocije cijepljenja mladima, ali i roditeljima koji sve više pristupaju elektronskim medijima, Web-portalima i društvenim mrežama, snimljen je video-spot „Tko se ne bi cijepio protiv raka?“. U kratkom edukativnom materijalu sažete su glavne informacije i poruke koje potiču na razmišljanje i donošenje pozitivne odluke za cijepljenjem.

5.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastaviti će se aktivnosti predviđene *Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i studenata* kao i projektne aktivnosti u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo Grada Zagreba.

5.4. ZAKLJUČCI

Tijekom 2019. godine, aktivnosti u Službi odvijale su se otežano zbog nedostatka ljudskih resursa koji je rješavan preraspodjelom radnoga vremena i djelatnika, ali i prekovremenim radom.

Svi sistematski i namjenski pregledi izvršeni su s visokim postotkom realizacije, a broj probirnih pregleda je povećan zbog većeg broja učenika u određenim dobnim skupinama.

Zabilježen je veći broj cijepljenja od planiranog (osnovne i srednje škole), što je posljedica povećavanja obuhvata cijepljenja protiv HPV-infekcija u osnovnim školama te omogućavanja istog nadoknadnoga cijepljenja učenika srednjih škola.

U aktivnostima polivalentnih savjetovališta koja funkcioniraju u svakoj ambulanti nešto je manji broj savjetovanja po pitanju rizičnih ponašanja, ali istodobno se bilježi porast savjetovanja u području mentalnog zdravlja i očuvanja zdravlja. Raste interes i potreba za savjetovanjem o izboru zanimanja učenika osnovnih škola te problema učenja kod studenata (nakon uvođenja mogućnosti prilagodbe ispitne tehnologije).

Zabilježen je i porast broja aktivnosti vezanih za primjereni oblik školovanja u osnovnim i srednjim školama.

6. SLUŽBA ZA JAVNOZDRAVSTVENU GERONTOLOGIJU

6.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi poslove iz domene javnozdravstvene gerontologije. Temeljne zadaće Službe jesu četiri područja gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti:

1. Praćenje, proučavanje, evaluacija, planiranje, projekcija te izvještavanje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj sposobnosti starijih osoba u ranijoj (65 – 74 godine), srednjoj (75 – 84 godina) i dubokoj starosti (85 i više godina)
2. Koordinacija, stručno-metodološka pomoć, instruktaza, edukacija i re-educacija provoditelja/suprovoditelja zaštite zdravlja i zdravstvene zaštite starijih u institucijskoj i izvaninstitucijskoj skrbi za starije; trajna edukacija iz gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege putem gerontoloških tribina, gerontoloških tečajeva, škola, radionica, stvaraonica, kongresa i simpozija interdisciplinarnim gerontološkim pristupom
3. Izrada, evaluacija, planiranje, predlaganje Programa/normi zdravstvenih mjera i postupaka u zaštiti zdravlja starijih i Programa osnovnih geroprofilaktičnih mjera primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevencije s vodičem uputa za aktivno zdravo i produktivno starenje te izrada gerontološko-javnozdravstvenih normi i smjernica
4. Znanstveno-istraživačka i publicistička gerontološko-javnozdravstvena djelatnost.

6.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

- prikupljanje, upis i obrada *evidencijskih lista br. 1* (N = 330) i *br. 4* (N = 2309) za praćenje zdravstvenih potreba starijih osiguranih osoba specifične primarne zdravstvene zaštite u domovima za starije i nemoćne osobe za 2018. godinu (pristiglo 330 evidencijskih lista)
- koordinacija, unos i evaluacija pristiglih *Upitnika o praćenju pokazatelja kvalitete u domovima za starije osobe* po županijama Hrvatske i Grada Zagreba; završena obrada i analiza podataka za 2018. godinu (pristiglo 60 upitnika)

- koordinacija, unos i evaluacija *Kategorijskog postupnika Programa četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege* uz stručno-metodološku pomoć glavnim (gerijatrijskim) medicinskim sestrama u domovima za starije po županijama Hrvatske i Grada Zagreba za 2018. godinu (pristiglo 53 kategorijskih postupnika)
- stručno-metodološka pomoć i koordinacija te savjetodavanje gerontološko-javnozdravstvenih timova Službe/Centra za gerontologiju s provoditeljima iz zavoda za javno zdravstvo županijâ Hrvatske
- savjetovališni rad na upite stručnjaka o zaštiti zdravlja starijih osoba, gerontološko-javnozdravstvenoj i gerijatrijskoj djelatnosti (individualne konzultacije i radionice za skupinu stručnjaka te telefonom i e-poštom
- sudjelovanje na konferenciji „Živjeti starost – izazov za pojedinca, obitelj i društvo“ s četiri predavanja
- održano je predavanje „Aktivno i zdravo starenje“ i „Pravilna prehrana starijih osoba“ na javnoj tribini posvećenoj starijim osobama za članove Stranke umirovljenika u Zagrebu
- sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama posvećenih zaštiti zdravlja starijih osoba
- završen je priručnik pod naslovom „Prehrambeno-gerontološke norme/jelovnici u domovima za starije osobe i gerontološkim centrima“
- rad u sklopu radionice Svjetske zdravstvene organizacije: „Provođenje aktivnosti na području klimatskih promjena i zdravlja u Hrvatskoj: izgradnja komunikacijskih kapaciteta“ s izlaganjem „Smjernice za zaštitu starijih osoba od vrućine“
- završene aktivnosti u sklopu Programa „Model uspješnog starenja karakteristike dugovječnosti u korisnika domova za starije“ i pripremljeni konačni rezultati
- završene aktivnosti Programa „Unapređenje skrbi za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“ – izrađen i tiskan priručnik „Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija – priručnik za patronažne sestre“
- sudjelovanje na *Edukalu*, petoj edukativnoj konferenciji o Alzheimerovoj bolesti održanoj u Zagrebu
- rad u projektnom timu *CrossCare-HomeCare* u Gradskom uredu za zdravstvo Grada Zagreba
- rad na „Strategiji za skrb o osobama s demencijom u Gradu Zagrebu“.

6.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- kontinuirani nastavak održavanja gerontoloških tribina, radionica i gerontoloških simpozija
- nastavak projekta „Unapređenje skrbi za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“ u 2020. godini za koji se planira sklopiti novi ugovor s Gradskim uredom za zdravstvo
- rad na projektu pod naslovom „Unaprjeđenje kvalitete podataka o zdravstveno-socijalnim potrebama korisnika domova za starije osobe te gerontološkim centrima“ u 2020. godini za koji se planira sklopiti novi ugovor s Gradskim uredom za zdravstvo
- redovito prikupljanje i obrada podataka o zdravstvenom stanju i potrebama osoba starije životne dobi (hospitalizacije, BO dani, mortalitet, stanje uhranjenosti, evidencijske liste, kategorijski postupnik)
- izvršavanje aktivnosti u četiri javnozdravstveno-gerontološka područja
- nastavak provođenja aktivnosti u pripremi i organizaciji 4. hrvatskoga gerontološko-gerijatrijskog kongresa.

6.4. ZAKLJUČCI

Uspješno su obavljani svi poslovi u skladu su s planovima za 2019. godinu.

7. SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE I PREVENCIJU OVISNOSTI

7.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti. Aktivnosti se odvijaju promicanjem mentalnog zdravlja, univerzalnom, selektivnom i indiciranom prevencijom, a liječenje mentalnih poremećaja i ovisničkih ponašanja se provodi na znanstveno utemeljenim principima te je usmjereno individualnim potrebama uz uključivanje obitelji.

7.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Aktivnosti iz područja zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i liječenja ovisnosti

Tablica 7.2.1. prikazuje vrste i broj usluga koje je Služba pružala tijekom 2019. godine.

Tablica 7.2.1. – Vrsta i broj usluga u 2019. godini

<i>Vrsta usluge</i>	<i>Naziv usluge</i>	<i>Broj usluga</i>
Psihijatrijske obrade i psihoterapije	Prva psihijatrijska obrada	1.758
	Ponovni psihijatrijski pregled	8.726
	Ukupno psihijatrijskih pregleda	10.484
	Psihoterapija – površinska	1.465
	Psihoterapija ponašanja	8.668
	Obiteljska psihoterapija	1.181
	Grupna psihoterapija	306
Psihosocijalne intervencije i psihodijagnostika	Intervju	471
	Rad na modifikaciji ponašanja	4.478
	Individualni savjetovališni tretman	4.767

<i>Vrsta usluge</i>	<i>Naziv usluge</i>	<i>Broj usluga</i>
	Obiteljski savjetovališni tretman	502
	Savjet telefonom	13.063
	Kraći psihodijagnostički intervju – broj osoba	499
	Psihološko testiranje – broj testova	1.513
	Zdravstveno-socijalne intervencije	217
Provođenje testiranja na PAS interpretacija nalaza	Uzimanje kapilarne krvi/sline	165
	Uzimanje urina	6.713
	Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	9.275
	Testiranje iz kapilarne krvi na HIV i HCV, uz interpretiranje nalaza	165
	Izveštaji za CZSS, ODO, Prekršajni i Općinski sud	835
Preventivne aktivnosti	Predavanja, seminari, radionice, tribine i ŠPP	334
	Programske aktivnostima izvan redovnih programa	77
	Program društvene mreže – (Facebook, Instagram)	213
	Edukacija zdravstvenih radnika (specijalizanti)	48
	Suradnja s medijima, Sudjelovanje u radijskim i TV emisijama	28
	Suradnja sa nevladinim udrugama	22
	Priprema i pisanje stručno-edukativnog teksta	129

U 2019. godini je broj klijenata i pacijenata Službe bio 3.451 (u 2018. godini 2.867 – prema tome, u 2019. godini u odnosu na prethodnu bilježi se 20,4% veći broj klijenata i pacijenata). Tablica 7.2.2. prikazuje podatke o klijentima i pacijentima Službe prema dobi i spolu tijekom 2019. godine:

Tablica 7.2.2. – Klijenti i pacijenti prema dobi i spolu u 2019. godini

Dob	Spol		Ukupno
	Muški	Ženski	
1. Djeca i mladi do 13 g	13	12	25
2. Maloljetnici od 14 do 17 godina	219	134	353
3. Mlađi punoljetnici od 18 do 20 godina	260	129	389
4. Mladi od 21 do 25 godine	330	243	573
5. Odrasli od 26 do 30 godina	182	135	317
6. Odrasli od 31 do 40	374	229	603
7. Odrasli od 41 do 50	314	207	521
8. Odrasli od 51 do 64	96	190	286
9. Odrasli – treća dob (preko 65 godina)	96	288	384
<i>Ukupno</i>	1.884	1.567	3.451

Podaci o pacijentima prema dijagnozi i spolu u 2019. godini prikazani su u Tablici 7.2.3.

Tablica 7.2.3. – Pacijenti prema dijagnozi i spolu u 2019. godini

Dob	Spol		Ukupno
	Muški	Ženski	
Mentalno zdravlje	913	1.373	2.286
Ovisnost (F1x.2)	971	194	1.165
<i>Ukupno</i>	1.884	1.567	3.451

Tablica 7.2.4. iskazuje podatke o broju dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama a tablica 7.2.5. broj ukupnih obrada po osobama u lokacijskim jedinicama tijekom 2019. godine.

Tablica 2.4. – Broj dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u 2019. godini

<i>Organizacijska jedinica</i>	<i>Broj dolazaka</i>
Odjel za prevenciju Ovisnosti i Centar zaštitu mentalnog zdravlja odraslih (Mirogojska cesta 11)	4.578
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	5.179
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Heinzelova ulica 62a)	7.893
<i>Ukupno</i>	17.650

Tablica 7.2.5. – Broj obrada prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u 2019. godini

<i>Organizacijska jedinica</i>	<i>Broj obrada po osobi</i>
Odjel za prevenciju Ovisnosti i Centar zaštitu mentalnog zdravlja odraslih (Mirogojska cesta 11)	5.616
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	6.933
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Heinzelova ulica 62a)	9.673
<i>Ukupno</i>	22.444

U navedenom periodu psihijatrijsku pomoć je zatražilo 22 tražitelja međunarodnog azila uglavnom iz područja sjevera Afrike.

Programi

Tijekom 2019. godine kontinuirano se nastavlja sa aktivnostima na društvenim mrežama Službe pa je tako na *Facebook*-mreži objavljeno sveukupno 101 prilog. Najveći broj pregleda objave iznosi 36.557, a pratitelja stranice ukupno je bilo 2.572, što je u odnosu na prošlu godinu porast od 140%.

Na *Instagram*-profilu Službe objavljeno je 107 postova prilagođenih mlađim dobnim skupinama te su obilježeni važniji datumi i tribine u organizaciji naše Službe, kao i nagradni natječaj „Škola bez droge – grad bez droge“. Do kraja godine stranicu je pratilo 527 osoba uglavnom mlađe dobi (79% pratitelja bili su u dobi od 18 do 34 godine).

Tijekom 2019. godine u Programu „Jačanje kompetencija u radu s mladima“ održane su brojne aktivnosti od čega su 32 predavanja i 77 edukativnih radionica te 6 supervizijskih grupa. Na svim aktivnostima ukupno je sudjelovalo 1.491 profesor i stručni suradnik u više različitih škola Grada Zagreba, što je znatno više nego prošle godine.

Tijekom 2019. godine održana su dva ciklusa *Večernje škole za roditelje* na ukupno 14 susreta kojima je prisustvovalo 110 roditelja a radilo se prema osvježenom programu.

Program „Učim i znam“ osmišljen je kao pomoć roditeljima u odgoju i jačanju roditeljskih vještina jednom mjesečno kroz tribine. Od jeseni 2019. godine održane su tri tribine za 89 prisutnih, većinom roditelja, ali i odgajatelja u domovima, studenata i liječnika školske medicine.

U 2019. godini obavljena je jedna grupa programa „Škola nepušenja“ s 13 polaznika koji su ostvarili ukupno 65 dolaska. U odnosu na prošlu godinu uočava se manji interes. Rezultati programa su na razini prošlogodišnjih.

Tijekom 2019. godine, u sklopu programa Ranog otkrivanja demencije i intervencija kod osoba starije životne dobi oboljelih od demencije ili u riziku za oboljenje bilo je ukupno 914 intervencija u području tretmana što upućuje na kontinuirani trend porasta. U okviru preventivnih aktivnosti održano je više predavanja na temu *demencija* za neurologe i psihijatre, liječnike obiteljske medicine, studente medicine te zaposlenike Doma za starije osobe. Održane su dvodnevne edukacijske radionice za više medicinske sestre voditeljice Domova za starije osobe grada Zagreba. Sudjelovalo se u pokretanju savjetovišta za članove obitelji korisnika Doma Maksimir. Aktivno se sudjelovalo u EU projektu vezanom uz Alzheimerovu bolest – za edukaciju zemlja podunavske regije na Klinici za neurologiju Medicinskoga fakulteta u Ljubljani.

Sudjelovalovanja u Povjerenstvu za palijativne krevete Ministarstva zdravstva RH, Povjerenstvu za demencije Grada Zagreba i Nacionalnom povjerenstvu za prestanak pušenja MZ.

Tijekom 2019. godine, u sklopu *liaison* programa za osobe oboljele od multiple skleroze bilo je ukupno 180 intervencija.

7.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Tijekom 2020. godine planira se nastavak aktivnosti u području tretmana i na svim razinama prevencije, kao i razvijanje Centra za zaštitu mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi. Također se planira priprema projekta za Ministarstvo zdravlja iz područja prevencije ovisnosti, kao i kontinuirana stručna i znanstvena edukacija djelatnika te daljnje unapređenje kvalitete usluga.

7.4. ZAKLJUČCI

Tijekom 2019. godine uočava se kontinuirani porast broja zahtjeva za obradom i tretmanom u području zaštite mentalnog zdravlja svih dobnih skupina sa specifičnostima kako mlađih tako i starijih dobnih skupina. Također se uočava u odnosu na prošlu godinu povećan broj preventivnih aktivnosti te veći broj pratitelja profila Službe na društvenim mrežama *Facebook* i *Instagram*, a to ukazuje na povećan interes i potrebe zaštite mentalnog zdravlja.

8. SLUŽBA ZA ZNANOST I NASTAVU

8.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba promiče, organizira i koordinira znanstveno-istraživački rad i nastavu u Zavodu, potiče interdisciplinarnе znanstvene projekte iz područja javnog zdravstva i zdravstvene zaštite te srodnih područja, kojima je cilj istražiti čimbenike očuvanja zdravlja, temeljeno na populacijskim karakteristikama, ali i individualnim karakteristikama i čimbenicima okoliša. Koordinira planiranje i provedbu projekata kojih je nositelj Zavod ili druge institucije (medicinski fakulteti, instituti i drugo). Pomaže pojedincima u planiranju i provedbi projekata, bilo u odabiru metodologije ili traženja resursa (financijskih i materijalnih). Služba je koordinirala rad Referentnoga centra za zaštitu zdravlja starijih osoba, Referentnoga centra za bjesnoću, Referentnoga centra za farmako-epidemiologiju, Referentnoga centra za analize zdravstvene ispravnosti hrane i Referentnog centra za dijagnostiku spolno prenosivih infekcija.

8.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

ODJEL ZA NASTAVU, PUBLICISTIKU I INFORMIRANJE

Aktivnosti Odjela u suradnji s Uredom ravnatelja

Pripremljena je Medijska strategija Zavoda za 2019. godinu.

Provođenje Plana distribucije letaka „Što je azbest“ i brošura „Smjernice za ključne dionike na razini Grada Zagreba“ u sklopu Programa za Grad Zagreb.

Brošura Zavoda „Zdravlje za sve“ – revidiranje podataka i tekstova radi pripreme novog izdanja.

Organizacija i sve popratne aktivnosti vezane uz organizaciju Okruglog stola u sklopu Projekta Centar za sigurnost i kvalitetu hrane pod nazivom „Kontrola ekoloških proizvoda od polja do stola“.

Sudjelovanje u organizaciji petog izdanja utrke „Maksimirski Minus Zwei cener“ i održavanje tiskovne konferencije.

Organizacija prijema delegacije Centra za javno zdravlje – Skopje u trodnevni stručni posjet Zavodu.

Organizacija obilježavanja Svjetskog dana zdravlja (Dan otvorenih vrata), Tribine „Zdravlje za sve“ i 70. obljetnice Zavoda.

Organizacija svečanog polaganja kamena temeljca za izgradnju Centra za sigurnost i kvalitetu hrane.

Aktivno sudjelovanje i pokroviteljstvo manifestacije „Jesen u Čučerju 2019.“

Aktivno sudjelovanje u organizaciji 3. međunarodnog Kongresa o sigurnosti i kvaliteti hrane „Hrana, zdravlje i klimatske promjene“, koji će se održati od 10. do 13. studenog 2020. godine u Opatiji.

Medijska promidžba programa „Anonimno testiranje uzoraka za koje se sumnja da sadrže droge ili psihotropne tvari“.

Sudjelovanje u organizaciji tiskovne konferencije i panel rasprave „Tko se ne bi cijepio protiv raka?“

Medijska promidžba, grafičko oblikovanje i slanje poziva na tribine za roditelje („Uloga roditelja u djetetovom učenju“, „Razvoj samopoštovanja i samopouzdanja djeteta – put prema uspješnosti“ i „Rizik adolescencije – razvoj ovisničkog ponašanja mladih“).

Sudjelovanje u organizaciji svečane dodjele nagrada Nagradnog natječaja „Škola bez droge, grad bez droge“.

Komunikacija s medijima vezano uz onečišćenje zraka zbog požara na Jakuševcu.

Organizacija izrade promotivnih materijala za sudjelovanje Zavoda na Zelenom tjednu u Berlinu.

Sudjelovanje u organizaciji trke „Advent Run“ – najljepše utrke grada Zagreba.

Pripremljeni su kvartalni i godišnji *izvještaji o radu*, mjesečni, kvartalni i godišnji *izvještaji o naturalnim pokazateljima* te materijali za sjednice Upravnoga vijeća; održano je jedanaest sjednica Upravnoga vijeća.

Publicistika i grafički dizajn/priprema

Redovne aktivnosti: oblikovanje, prijelom, grafička priprema letaka, brošura, tiskanica, knjige protokola i sl.

Oblikovanje i priprema za tisak publikacija:

- priprema za tisak publikacija „Pregled 2018. Stručni i znanstveni radovi“ i „Review 2018 – Scientific articles in Current Contents“
- priprema za tisak publikacije „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2018. godinu“
- oblikovanje i priprema za tisak priručnika „Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti“
- priprema i uređivanje e-časopisa „Zdravlje za sve“
- oblikovanje i priprema za tisak priručnika „Kako ti mogu pomoći? – Primjerena komunikacija s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom u osnovnim školama“.

Komunikacije

Tijekom 2019. godine zaprimljeno je 278 upita korisnika usluga Zavoda – pacijenata i poslovnih stranaka – na koje je pravovremeno i odgovoreno te je ujedno izdana tražena informacija ili uputa. Odjel administrira dvije e-adrese: e-adresa službenika za informiranje (*pristupinfo@stampar.hr*) i info e-adresa za komunikaciju s pacijentima, partnerima, tijelima javne vlasti, fizičkim i pravnim osobama (*info@stampar.hr*).

U 2019. godini zaprimljeno je 817 novinarskih upita za komunikaciju, suradnju u pripremi članaka i priloga, snimanje reportaža, izjava, intervjua, gostovanja stručnjaka Zavoda u radijskim i televizijskim emisijama i objava u medijima (175% više upita u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, kada ih je bilo 297).

Pritom su dogovarana gostovanja i objave povodom javnozdravstvenih akcija i kampanja te događanja u Zavodu i organizaciji Zavoda.

Putem društvene mreže *Facebook* i e-pošte putem službenog obrasca za pohvale, pritužbe i prijedloge zaprimani su upiti, pohvale i prigovori. Na sve pohvale i prigovore iz Odjela su pravovremeno dostavljeni odgovori, odnosno zahvale ili očitovanja s ispričama.

Poslovi službenika za informiranje

Sukladno obvezi Zakona o pravu na pristup informacijama, službenica za informiranje ispunila je elektronski obrazac i dostavila Povjerenici za informiranje – Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2018. godinu – te je zaprimala zahtjeve za ostvarivanje prava na pristup informacijama. Od 1. svibnja 2019. godine poslove službenika za informiranje preuzela je Suzana Vukomanović, dipl. iur.

Objavljivanje priloga na internetskim stranicama Zavoda

Na internetskim stranicama Zavoda objavljeno je više od 140 priloga i u tijeku je redizajn stranica i promjena informacijske arhitekture.

Administracija i održavanje profila Zavoda na društvenim mrežama *Facebook, LinkedIn, Twitter, Tumblr* i *YouTube*.

Psihološka testiranja kandidata za radna mjesta

Tijekom 2019. godine izvedena su psihološka testiranja 231 kandidata za radna mjesta u Zavodu za potrebe Službe za ljudske potencijale, pravne i opće poslove.

ODJEL ZA ZNANSTVENI RAD, FARMAKOEPIDEMIOLOGIJU I FARMAKOEKONOMIKU

Publicistika

Sastavljen je tijekom I. kvartala i tiskan „Pregled 2018. Stručni i znanstveni radovi“ u kojemu su objavljeni sažeci klasificirani prema klasifikaciji Hrvatske znanstvene bibliografije (CROSBİ). U njega je uvršteno rekordnih 195 sažetaka radova (godine 2017. bilo ih je 164, a godine 2016. uvršteno je 179 sažetaka radova), a od njih je 18 u *Current Contents*-časopisima (20 takvih radova bilo je u 2017., a 17 u 2016. godini). Također je sastavljena engleska inačica Pregleda – „Review 2018 – Scientific articles in Current Contents“ – koja donosi spomenutih 18 radova u *Current Contents*-časopisima.

Tijekom I. kvartala pripremljeno je potpoglavlje posvećeno anonimnom testiranju uzoraka na prisutnost droga ili psihotropnih tvari te se provodilo se sastavljanje i uređivanje publikacije „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2018. godinu“ u suradnji sa Službom za javno zdravstvo.

Krajem studenoga 2019. godine upućen je poziv na predaju sažetaka radova te je započela priprema *Pregleda 2019*.

Zaprimanje uzoraka za koje se sumnja da sadrže droge i psihotropne tvari

Od početka godine ukupno je zaprimljeno 80 uzoraka, a od čega je 46 uzoraka bilo pozitivno. Program se promovirao u medijima (televizija, radio, novine).

Organizacija međunarodnih radionica

Organizirana je i održana 5. ožujka u Velikoj dvorani lokalna radionica u sklopu europskoga projekta *COST RANCARE*. Sudjelovalo je tridesetak sudionika iz Cipra, Grčke, Danske, Sjeverne Makedonije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Studentska praksa

Tijekom II. kvartala 2019. godine koordiniran je dolazak studenta i dvije studentice Sveučilišta Bocvane te je organizirana njihova praksa u službama Nastavnoga zavoda.

Aktivnosti Referentnih centara

REFERENTNI CENTAR ZA FARMAKOEPIDEMIOLOGIJU

Održano je šest farmakoepidemioloških tribina tijekom 2019. godine:

1. dana 13. veljače, „Psihofarmakološki pristup delirantnom stanju“ (predavač: dr. sc. Marija Kušan Jukić, dr. med. spec. psih.)
2. dana 13. ožujka, „Farmakološko liječenje epilepsije“ (predavač: prof. dr. sc. Željka Petelin Gadže, dr. med., KBC Zagreb)
3. dana 10. travnja, „Što treba znati o potrošnji lijekova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti“ (predavač: prof. dr. sc. Hrvoje Tiljak, dr. med., Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar)
4. dana 8. svibnja, „Novosti u terapiji alergijskih bolesti“ (predavač: prof. dr. sc. Sanja Popović-Grle, dr. med., KBC Zagreb)
5. dana 9. listopada, „Liječenje matičnim stanicama. Mit ili stvarnost?“ (predavač: Tomislav Čengić, dr. med., KBC Sestre milosrdnice)
6. dana 13. studenoga, „Farmakološki pristup glavoboljama i bolovima vezanim uz vratnu kralježnicu“ (predavač: dr. sc. Marina Zmajević Schönwald, dr. med., KBC Sestre milosrdnice).

Pripremljen je *Elaborat za obnovu naziva Referentnog centra Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za farmakoepidemiologiju* te je zajedno s ostalom potrebnom dokumentacijom predan Ministarstvu zdravstva.

Nastavlja se provođenje istraživanja pod naslovom „Povezanost depresivnosti i adherencije u bolesnika s umjerenom ili teškom hemofilijom A i B koji primaju profilaksu

ili liječenje po potrebi“. Istraživanje se provodi u suradnji s *Referentnim centrom Ministarstva zdravstva za nasljedne i stečene poremećaje hemostaze* i *Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana* te je predstavljeno na dva skupa u Hrvatskoj i Sloveniji. Trenutno se radi analiza podataka prikupljenih od ispitanika.

REFERENTNI CENTAR ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA STARIJIH OSOBA

- rad na preostale četiri od pet gerontološko-javnozdravstvenih mjera za Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine:
 1. primjena smjernica pravilne prehrane za starije i jelovnika u domovima za starije
 2. praćenje i evaluacija zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starijih osoba putem inovacijskog informatizacijskog gerontološkog programa GeroS/CEZIH u sinergiji zdravstvene i socijalne skrbi za starije posredstvom pilot-projekta
 3. pilot-projekt primjene kategorijskog postupnika *Programa četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom pružatelja usluga za starije osobe*
 4. primjena i evaluacija indikatora kvalitete pružatelja usluga za starije osobe
 5. program aktivnoga zdravog starenja – dopune i unapređenje izrade programa „Vodič/15 uputa za aktivno zdravo starenje – hrvatski model” – završeno i distribuirano.
- završena gerontološko-javnozdravstvena analiza za 2018. godinu prema zaprimljenim *evidencijskim listama br. 1* za praćenje zdravstvenih potreba koje su pristigle iz domova za starije osobe (N = 330) i *evidencijskim listama br. 4* za praćenje zdravstvenih i socijalnih potreba iz Gerontološkog centra Sveta Ana po dobi i spolu (N = 2309)
- sudjelovanje na sastancima:
 - o sastanak u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u vezi provedbe projekta Formalni i neformalni oblici skrbi za starije osobe
 - o sastanak Koordinacije s *Povjerenstvom za gerijatriju* Ministarstva zdravstva te slanje požurnica državnim i privatnim domovima za starije i nemoćne osobe za primjenu Pravilnika o provedbi zdravstvene evidencije o gerijatrijskim osiguranicima na stacionarima domova za starije; izradba legislativnih odrednica prema aktualnim zakonima u sustavu zdravstva i socijalne skrbi

- tri sastanka *Radne skupine o klimatskih promjenama* Ministarstva zdravstva RH
- sastanak *Povjerenstva za izradu obrazovnog programa za gerontonegovatelja* na Zdravstvenom veleučilištu Zagreb
- sastanak u Školi narodnog zdravlja vezano za izradu programa poslijediplomskog studija iz Gerijatrije
- sudjelovanje na konferencijama i radionicama:
 - konferencija „Integrirani pristup skrbi za starije osobe u kući – *CrossCare*“ dana 23. siječnja 2019. godine u Ljubljani i Okrugli stol na temu integriranog pristupa skrbi za starije osobe u kući i pružanju mogućnosti za kvalitetno i zdravo starenje u kući
 - radionica *SystemCheckLab* i fokus-grupi projekta prekogranične suradnje *INDEED*: eksperti iz Njemačke, Slovenije, Mađarske, Slovačke i Hrvatske razgovarali su o trenutnoj skrbi osoba oboljelih od demencije te o sadržaju edukacije profesionalaca koja će se provesti kroz projektne aktivnosti
 - okrugli stol *Data4Oncology* u organizaciji *Konferencije HIT*
 - IX. proljetna škola pod naslovom „IoT, economic and management challenges for e-health integration in the enlarged Europe“
 - 3. investicijski forum zdravlja, sporta i turizma *Adriatic regije* u Zagrebu
 - *EIT Health Summit 2019*. održan u Parizu, a posvećen aktivnom zdravom starenju
 - radionica u sklopu projekta – “Jednaka prava – jednake plaće – jednake mirovine” u organizaciji Pravobraniteljice za ravnopravnost spola RH, a u suradnji s CESI – Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje
 - priprema predsjedanja RH Europskim vijećem 2020. godine (Radna skupina za cjeloživotnu zdravstvenu skrb s naglaskom na izazove starenja)
- provođenje aktivnosti na području klimatskih promjena i zdravlja u Republici Hrvatskoj: uspostavljanje komunikacijskih kapaciteta s izlaganjem *Smjernica za zaštitu starijih osoba od vrućine*
- provođenje dijela znanstvenog projekta iz područja biomedicina i zdravstvo pod nazivom „Zdravstvene, kulturne i biološke odrednice dugovječnosti: antropološka studija preživljenja u dubokoj starosti“ – *HECUBA*, planiranog u 2019. godini
- Nastavni zavod i Ekonomski fakultet Zagreb potpisali su Sporazum o suradnji u području znanstveno-razvojne, nastavne i stručne djelatnosti iz područja gerontotehnologije

- sudjelovanje u organizaciji 7. simpozija Kolegija javnoga zdravstva Akademije medicinskih znanosti Hrvatske
- organizacija 4. *hrvatskog gerontološkog i gerijatrijskog kongresa s međunarodnim sudjelovanjem*:
 - o pet sastanka organizacijskog odbora
 - o završena je, tiskana i distribuirana prva obavijest Kongresa
 - o priprema sadržaja za drugu obavijest Kongresa
 - o sastanak s direktorom *Alma mater Europea* – Regionalni centar Maribor u vezi s organizacije Kongresa
- održavanje gerontoloških tribina:
 - o 26. veljače, 211. gerontološka tribina na temu padova u starijoj životnoj dobi u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Odjelom za promicanje zdravlja Nastavnoga zavoda, predavači: Ivana Brkić Biloš, dr. med., Ana Puljak, dr. med. i Jelena Čvrljak, prof. kinez.
 - o 9. travnja, 212. gerontološka tribina „Gerontostomatološke mjere i postupci za unapređenje zdravlja starijih osoba“, predavač: dr. sc. Petra Nola Fuchs, dr. med. dent. spec. oralne kirurgije
 - o 17. rujna, 213. gerontološka tribina „Dugovječnost – odraz uspješnog i aktivnog starenja“, predavači: dr. sc. Tatjana Škarić Jurić, Tanja Ćorić, dr. med.
 - o 5. studenoga, 214. gerontološka tribina „Seksualni život nakon srčanog udara“, predavač prof. dr. sc. Hrvoje Pintarić, dr. med.

REFERENTNI CENTAR ZA BJESNOĆU

Referentni centar (RC) pratio je, koordinirao i evaluirao rad antirabičnih ambulanti županijskih zavoda za javno zdravstvo, pružao stručnu i metodološku pomoć uz rješavanje aktualnih problema njihovih zaposlenika te mjesečno sastavljao izvještaje o njihovom radu i godišnji Izvještaj. Sastavio je Izvještaj za 2018. godini.

RC je surađivao s Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane pri Ministarstvu poljoprivrede, Veterinarskom inspekcijom Grada Zagreba, Veterinarskim fakultetom u Zagrebu, Veterinarskim institutom, Skloništem za nezbrinute životinje Grada Zagreba i veterinarskim organizacijama (klinikama, stanicama i ambulantomama) te je sudjelovao u nastavi i praksi u Antirabičnoj ambulanti za studente Medicinskoga fakulteta u Zagrebu.

Sudjelovao je na stručnim i znanstvenim skupovima s dva rada te je objavio jedan rad u časopisu.

RC je educirao pučanstvo posredstvom medija (TV-emisije, članci na Webu i u novinama).

Provodio je preventivne odnosno preekspozicijske antirabične profilakse (PreP) osoba koje su riziku bjesnoće (studenti veterine, veterinari, veterinarski tehničari, osoblje koje radi na dijagnostici bjesnoće, šumari, lovci, preparatori životinja, biolozi, speleolozi itd.), postekspozicijske profilakse (PEP) osoba koje su izložene zarazi bjesnoće te cijepljenje putnika i profesionalnih vojnih postrojbi koje u sklopu UN i NATO misija putuju u zemlje u kojima je bjesnoća endemski zastupljena.

REFERENTNI CENTAR ZA ANALIZE ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI HRANE

Nastavljene su aktivnosti vezane uz završnu fazu provedbe Projekta Hrvatske zaklade za znanost „Inovativni postupci uklanjanja AFM₁ biofiksatorima iz mlijeka“, čiji je nositelj Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a suradnik Nastavni zavod odnosno Referentni centar.

Izrađeno je izvješće za trogodišnji rad Referentnog centra s planom rada za naredne dvije godine, a sve sukladno Pravilniku o mjerilima za dodjelu i obnovu naziva Referentnog centra Ministarstva zdravstva (NN 77/2005 i NN 125/2008). Izvješće o radu s planom aktivnosti za naredne dvije godine poslano je Ministarstvu zdravstva.

Započela je priprema za prijavu projekta vezano uz Poziv za dostavu projektnih prijedloga „Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama“. Projektni prijedlog jest „Istraživanje utjecaja klimatskih promjena na razvoj plijeni, mikotoksina i kvalitetu žitarica s prijedlogom mjera“.

Sukladno Ugovoru sklopljenom dana 9. listopada 2019. godine između Hrvatske agencije za hranu i poljoprivredu i Nastavnog zavoda, Referentni centar proveo je istraživanje za Projekt „Citrinin i aristolohična kiselina kao kontaminanti žitarica i potencijalni uzročnici endemske nefropatije“ za 2019. godinu u sklopu kojega je uzorkovano i analizirano 120 uzoraka žitarica (pšenica, ječam i kukuruz) odnosno po 30 uzoraka žitarica uzorkovanih na području Međimurske, Virovitičko-podravske, Osječko-baranjske i Brodsko-posavske županije.

REFERENTNI CENTAR ZA DIJAGNOSTIKU SPOLNO PRENOSIVIH INFEKCIJA

U organizaciji Referentnoga centra održan je 10. svibnja godine stručni skup „Simpozij Slavka Schoenwalda“; on se održava svake godine u Opatiji u okviru Hrvatskoga kongresa o urogenitalnim i spolno prenosivim infekcijama s međunarodnim sudjelovanjem. Na skupu su predavanja održale članice Referentnoga centra: Jasmina Vraneš i Sunčanica Ljubin Sternak.

Referentni centar sudjelovao je u javnozdravstvenoj akciji „Lila tjedan“ koja se održava već treći puta zaredom u organizaciji udruge „Nismo same“ i to s najvećim obuhvatom žena do sada u Republici Hrvatskoj (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek). Referentni centar testirao je u uzorcima obrisaka cerviksa prikupljenih tijekom ovogodišnjega „Lila tjedna“ prisutnost HPV genotipova visokoga rizika za nastanak karcinoma 400 žena koje su se odazvale pozivu na besplatni probir u Zagrebu, Sisku i Glini.

Na internacionalnom kongresu „STI&HIV World Congress“ u Vancouveru, u Kanadi, prezentirani su rezultati istraživanja „Detection of sexually transmitted pathogens from sediment of first-void urine in patients from greater Zagreb area“ (autori: J. Vraneš, J. Jurčević, J. Knežević i S. Ljubin Sternak). Metoda upotrijebljena u istraživanju koristi se u Referentnom centru već više od dvije godine te je omogućila detekciju spolno prenosivih patogena iz neagresivno prikupljenog uzorka. Ovaj multiplex PCR test izvodi se samo u Referentnom centru, a uvedeno je prvo i jedino u Republici Hrvatskoj testiranje bakterije *Mycoplasma genitalium* na antibiotike. Ti rezultati bit će prezentirani na budućim međunarodnim skupovima koji se bave spolno prenosivim infekcijama.

Članice/ovi RC-a sudjelovali su na kongresu Hrvatskog društva za infektivne bolesti i Hrvatskog društva za kliničku mikrobiologiju Hrvatskoga liječničkog zbora – *CROCMID 2019 (12. hrvatski kongres kliničke mikrobiologije i 9. hrvatski kongres o infektivnim bolestima)* i to u njegovu *Znanstvom odboru* te svojim radovima u Programu kongresa.

8.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Organizacija šest farmakoepidemioloških tribina.

Sastavljanje i objavljivanje publikacija *Pregled 2019. Stručni i znanstveni radovi* i *Review 2019.*

Redizajn i promjena informacijske arhitekture Web-portala Nastavnoga zavoda.

8.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe.

9. CENTAR ZA INTEGRIRANI SUSTAV UPRAVLJANJA

9.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Centar za integrirani sustav upravljanja razvija i koordinira procese u svim službama u Zavodu u skladu s međunarodnim normama za upravljanje. Integrirani sustav obuhvaća upravljanje kvalitetom, upravljanje okolišem, upravljanje sustavom zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, upravljanje kvalitetom i osposobljavanje osoblja u ispitnim i medicinskim laboratorijima za akreditaciju prema propisanim normama.

Centar za integrirani sustav upravljanja uključuje od tri podcentra:

1. Certifikacijsko tijelo za proizvode (djeluje sukladno normi ISO/IEC 17065:2013)
2. Podcentar za certificiranje sustava upravljanja (djeluje sukladno normama: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018)
3. Podcentar za akreditaciju ispitnih i medicinskih laboratorija (djeluje sukladno normama ISO/IEC 17025 – ispitni laboratoriji i ISO 15189 – medicinski laboratoriji).

Centar za integrirani sustav upravljanja prati svjetske trendove u razvoju pristupa upravljanju kvalitetom i primjenjuje u Zavodu na optimalni način najbolja rješenja uz maksimalno uvažavanje potreba Zavoda kao cjeline i uvažavanje svih zaposlenika dajući im jasne smjernice za dobar rad.

9.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Certifikacija proizvoda u ekološkoj proizvodnji sukladno normi ISO/IEC 17065

- ugovori vanjskih suradnika, izrada analize rizika za nepristranost CT-a, ažuriranje obrazaca, ažuriranje Priručnika kvalitete, SOP-ova u CT-u, RU i ostale dokumentacije prema zahtjevima HAA
- priprema Plana školovanja za 2020. i realizacija za 2019. godinu, postavljanje ciljeva za 2020. godinu, Plan monitoringa, Plan audita i priprema za preispitivanje sustava upravljanja

- priprema dokumentacije za klijente u ekološkoj proizvodnji za dva klijenta te prva stručna kontrola za dva klijenta
- Odbor za nepristranost – vanjski suradnici – pregled dokumentacije
- Inspekcija državnog inspektorata za ekološke proizvođače
- Izrada certifikata za ekološke proizvode
- uspješno odrađen *witness*-audit na ekološkom imanju pored Bjelovara i vanjski nadzor od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) u siječnju i prosincu u Zavodu.

Certifikacija sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša i zaštita zdravlja i sigurnosti pri radu sukladno normama ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015, ISO 45001:2018)

- integracija Priručnika upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša, zdravljem i sigurnosti pri radu
- sastavljanje i prezentacija godišnjeg Izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša, zdravljem i sigurnosti pri radu – Upravina ocjena (koja prethodi prikupljanju podataka iz svih službi – realizacija ciljeva, obrada anketa, dobavljača, nadzora i dr.)
- priprema Plana internih audita za 2019. godinu,
- planiranje/uspostava ciljeva i procjena rizika u svim službama Zavoda
- provođenje internih audita Služba za epidemiologiju (10), Služba za školsku i adolescentnu medicinu (14), Služba za kliničku mikrobiologiju (2), Služba za metalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (2) te pisanje izvještaja za provedene interne audite u suradnji s Odjelom za zaštitu ljudi i imovine
- izrada aspekata okoliša s Odjelom za zaštitu ljudi i imovine
- vrednovanje realizacije postavljenih ciljeva za 2018. godinu
- uspješni prelazak na novu normu ISO 45001
- dokumentiranje novih postupaka: rizici i prilike, upravljanje dokumentima, upravljanje nesukladnim radom i pritužbama i obrazac, popravne radnje i poboljšanja, osoblje, preispitivanje zahtjeva, ponuda i ugovora, upravljanje zapisima, provođenje internih audita, praćenje zadovoljstva kupaca i korisnika usluga, preispitivanje sustava upravljanja, oprema, proizvodi i usluge vanjskih dobavljača i mjerna sljedivost
- izrada radnih uputa: pripravnici i interni obrasci.

Akreditacija prema normi ISO/IEC 17025 – Služba za kliničku mikrobiologiju – Odjel za mikrobiološke podloge i kontrolu sterilizacije

- priprema Plana internog audita
- sudjelovanje pri izradi godišnjeg izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom – Upravina ocjena
- Sastavljanje Priručnika kvalitete za novu normu ISO/IEC 17025:2017
- ispunjavanje korelacijske tablice dokumenta i obrazaca prema zahtjevima nove norme ISO/IEC 17025:2017 za HAA
- izrada obrazaca i pregled ostalih
- nadzor od strane HAA te uspješan prelazak na novo izdanje norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017.

Akreditacija Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju prema normi ISO/IEC 17025

- priprema Plana internog audita,
- priprema godišnjeg izvještaja i prezentacije o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom
- analiza rizika postavljenih ciljeva za Službu za 2019. godinu te suradnja s voditeljicom pri realizaciji plana ciljeva za 2018. godinu
- izrada petogodišnjeg plana UNO-a (2019. – 2023.)
- plan MLU-a za 2019. i izrada realizacije MLU-a za 2018. godinu
- deset internih audita provedenih od strane Centra
- priprema za prelazak na novu normu ISO/IEC 17025:2017: dokumentiranje postupaka (prostori i uvjeti okoliša, odabir metoda, verifikacija i validacija fizikalno kemijskih metoda, uzorkovanje, predmeti koji se ispituju, vrednovanje mjerne nesigurnosti, osiguranje valjanosti rezultata i radnih uputa)

Na mjesečnoj razini:

- kontrola i upis kemikalija prema Zahtjevima za nabavu, kontrola i upis kemikalija prema izdatnicama iz skladišta, praćenje potrebnih umjeravanja opreme, mjesečni nadzor opreme, praćenje normi sustava.

Akreditacija prema ISO 15189:2013 – Služba za kliničku mikrobiologiju – sterilizacije

- priprema Plana internih audita: dva interna audita, jedan za akreditiranu metodu i jedan za proširenje na šest metoda
- sudjelovanje u sastavljanju godišnjeg izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom – Upravina ocjena
- sudjelovanje pri ažuriranju PK, Postupaka i ostalih dokumenata
- uspješan nadzor od strane HAA
- priprema za reakreditaciju u veljači 2020. godine.

Provođenje vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja

Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja – Tablici 9.2.1.:

Tablica 9.2.1. – Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja

<i>Red. br.</i>	<i>Termin</i>	<i>Trajanje (dana)</i>	<i>Vanjski audit – norma</i>	<i>Vanjska ustanova i broj auditora</i>
1.	28. – 29. 1. 2019.	2	Akreditacija ISO/IEC 17065:2013 – Certifikacijsko tijelo za proizvode	HAA – 2 auditora
2.	29. 4. 2019.	1	ISO 45001:2018 – I. faza	Bureau Veritas – 1 auditor
3.	06. – 8. 5. 2019.	3	ISO 9001:2015, ISO 14001:2018, ISO 45001:2018 – II. faza	Bureau Veritas – 7 auditora
4.	31. 5. i 3. 6. 2019.	2	ISO 15189:2012	HAA – 3 auditora
5.	20. 9. 2019.	1	<i>Witness</i> -audit na terenu ISO/IEC 17065:2013- Certifikacijsko tijelo za proizvode	HAA – 1 auditor
6.	29. 10. 2019.	1	ISO IEC 17025:2017	HAA – 2 auditora
7.	6. 12. 2019.	1	Akreditacija ISO/IEC 17065:2013 – Certifikacijsko tijelo za proizvode	HAA – 2 auditora

Interna edukacija o sustavu upravljanja

- edukacija djelatnika u Zavodu o sustavima upravljanja ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17025, ISO 15189, ISO/IEC 17065
- edukacija pripravnika
- sustav upravljanja ISO 9001:2015 i ISO/IEC 17065:2013 – *Poznavanje zakonodavstva i radionica za eko proizvode*

Vanjske edukacije

1. Seminar za interne auditore prema normi ISO 9001:2015, 6. – 8. 2.
2. Seminar za novu normu HRN EN ISO/IEC 17025, 28. 2. – 1. 3.
3. 2. Bio Gi-forum, Sveti Martin na Muri – 2. 3.
4. Edukacija kontrolora u kontrolnom tijelu Bureau Veritas Slovenija, 6. i 13. 3.
5. Seminar za certifikaciju proizvoda prema normi HRN EN ISO/IEC 17065, 21. – 23. 3.
6. Hrvatska konferencija o kvaliteti, Vodice, 15. – 17. 5.
7. CQI-IRCA akreditirani tečaj za vodećeg auditora sustava upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2015., 27. – 31. 5.
8. Seminar „BTSF on Organic Farming Scheme II – Session 6“, Prag, Češka, 21. – 24. 5.
9. Godišnja edukacija za ekološku proizvodnju
10. Seminar „BTSF on Organic Farming Scheme II – Session 6“, Zagreb, 17. – 20. 9.
11. Seminar „BTSF Organic Farming Scheme II – Session 9 – Better Training for Safer Food“, Sevilla, Španjolska, 26. – 29. 12.

Ostale aktivnosti

- predavanja na Zdravstvenom veleučilištu sanitarnim inženjerima – predavač – vanjski suradnik na Katedri za zdravstvenu ekologiju, Zagreb, 20. – 21. 3.
- sudjelovanje u radu Hrvatskoga društva za kvalitetu
- suradnja s Udrugom *Lijepa naša – Eko-škola*
- „Primjena norme HRN EN ISO/IEC 17025:2017“, HMD, 26. – 27. 9. – edukacija održana u Zavodu za 23 djelatnika.

9.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- priprema planova internih audita te nastavak internih audita (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17025, ISO 15189, ISO/IEC 17065)
- prikupljanje ulaznih podataka za preispitivanje sustava upravljanja (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17025)
- postavljanje ciljeva kvalitete i izrada procjene rizika poslovnog procesa
- reakreditacija od strane HAA u veljači 2020. za normu ISO 15189 u Službi za kliničku mikrobiologiju
- kontinuirani rad na dokumentaciji Zavoda prema normama ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 15189, ISO/IEC 17025, ISO IEC 17065.
- priprema dokumentacije u Službi za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju te nadzor od strane HAA u ožujku 2020. prema novom izdanju norme ISO/IEC 17025:2017.
- ispunjavanje ugovornih obveza prema potencijalnim klijentima u Certifikacijskom tijelu za proizvode u ekološkoj poljoprivredi
- priprema registra Zakona i Pravilnika za cijeli Zavod
- priprema za uvođenje CEPA-certifikata prema normi EN 16636:2015 – zahtjevi i kompetencije za usluge suzbijanja štetnika u Službi za epidemiologiju
- potpisivanje novih ugovora za izrade procjene rizika radnih mjesta.

9.4. ZAKLJUČCI

Centar za integrirani sustav upravljanja redovito koordinira poslove upravljanja kvalitetom u Zavodu i koordinira rad predstavnika za kvalitetu u službama/odjelima. Organizira i koordinira uvođenje sustava upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2015, sustava upravljanja okolišem ISO 14001:2015, zaštite zdravlja i sigurnosti na radu ISO 45001:2018, sustava za akreditaciju u ispitnim laboratorijima prema ISO/IEC 17025, medicinskim laboratorijima prema ISO 15189 i Certifikacijskog tijela u ekološkoj proizvodnji prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Proces integriranog sustava upravljanja, počevši s praćenjem normi i smjernica za akreditaciju i certificiranje, održavanje uspostavljenog sustava upravljanja kvalitetom u Zavodu u skladu je s normama, postupcima za upravljanje dokumentiranim

informacijama, upravljanja nesukladnostima i korektivnim radnjama, poboljšanjima, provođenjem internih audita i internim edukacijama za kvalitetu u Zavodu.

DODATAK

D.1. LJUDSKI POTENCIJALI

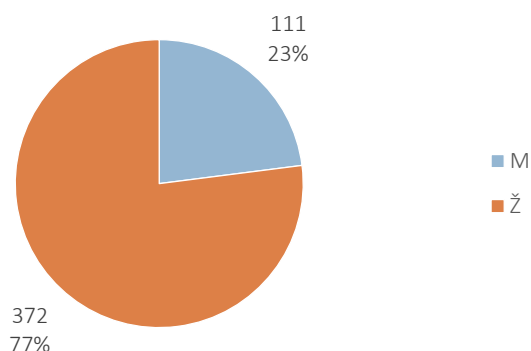
Nastavni zavod je 31. prosinca 2019. godine brojio 431 zaposlenika/cu (dana 31. prosinca 2017. godine Nastavni zavod brojio je 441 zaposlenika/cu) (Tablica D.1.1.). Tijekom 2019. godine Zavod je ukupno brojio 483 zaposlenika/ca (radni odnos za 52 zaposlenika/ca prestao je zbog umirovljenja, isteka ugovora o radu na određeno vrijeme ili drugih razloga), a tijekom 2018. godine Zavod je ukupno brojio 469 zaposlenika/ca.

Tablica D.1.1. – Usporedba broja zaposlenika na dan 31. prosinca 2019. i 2018. godine

Zaposlenici	2019.	2018.	Razlika	Razlika (%)
Zaposlenici na dan 31. prosinca	431	441	↓ -10	↓ -2%

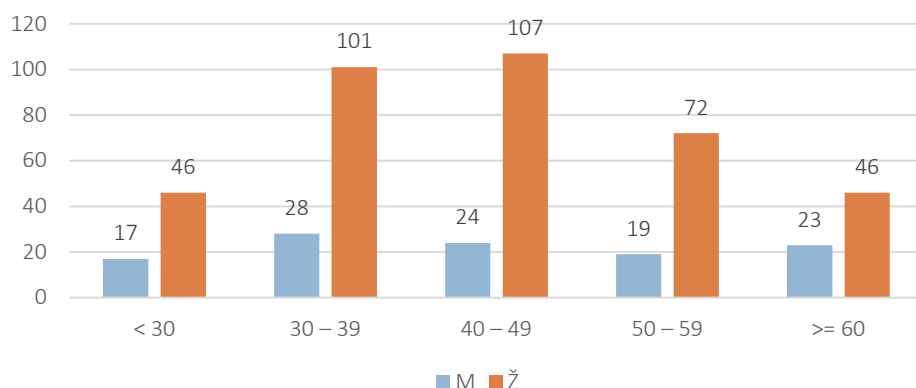
Očuvan je odnos između zaposlenika i zaposlenica iz prethodnih poslovnih godine – aproksimativno 1 : 3 – što je vidljivo na Grafikonu D.1.1.

Grafikon D.1.1. – Spolna struktura zaposlenika/ca

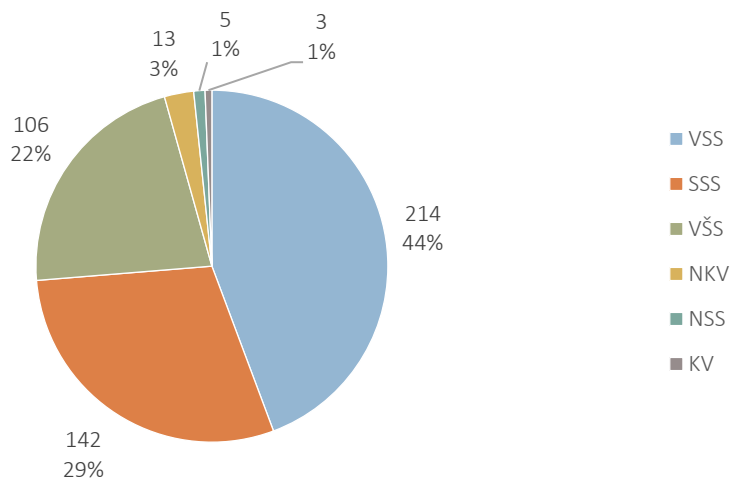
Najviše zaposlenika/ca tijekom 2019. godine bilo je u dobnim skupinama od 30 do 29 (129 zaposlenika/ca) i od 40 do 49 godina (131 zaposlenik/ca) (Grafikon D.1.2.):

Grafikon D.1.2. – Struktura zaposlenika/ca prema spolu i dobi

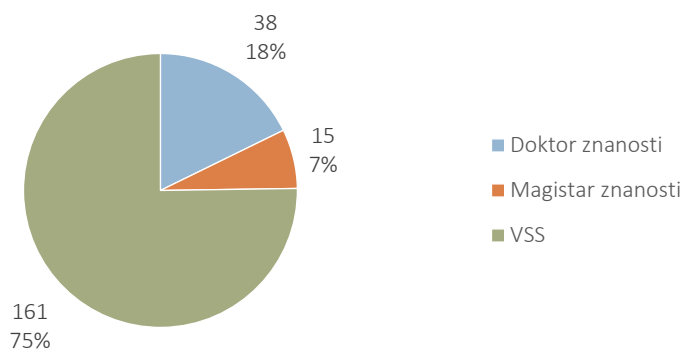
U 2019. godini održala se struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi iz prethodnih godina; u njoj je najveći udio onaj sa zaposlenicima/cama koji imaju visoku stručnu spremu (VSS), što je vidljivo na Grafikonu D.1.3.

Grafikon D.1.3. – Struktura zaposlenika prema stručnoj spremi

Tijekom 2019. godine je Nastavni zavod brojio 214 zaposlenika/ca s visokom stručnom spremom (VSS), a od toga 38 doktora/ica znanosti i 15 magistara/ica znanosti (kao i 2017. godine) (Grafikon D.1.4.).

Grafikon D.1.4. – Struktura zaposlenika s VSS

Tablica D.1.2. prikazuje broj zaposlenika prema spremama u pojedinim službama tijekom 2019. godine. Redci službi i stupci sprema poredani su prema broju zaposlenika:

Tablica D.1.2. – Struktura zaposlenika prema Službi i stručnoj spremi

Služba	KV	NSS	NKV	VŠS	SSS	VSS	Ukupno
Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju		3	2	16	33	60	114
Služba za školsku i adolescentnu medicinu				34	9	40	83
Služba za epidemiologiju				25	25	32	82
Služba za kliničku mikrobiologiju			7	21	35	16	79
Služba za ljudske potencijale, pravne, i opće poslove	2	2	4	4	12	7	31
Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti				1	8	18	27
Služba za gospodarstvene poslove	1			2	16	6	25
Služba za javno zdravstvo				1	2	11	14
Uprava					1	10	11
Služba za javnozdravstvenu gerontologiju				2		7	9
Služba za znanost i nastavu					1	7	8
Ukupno	3	5	13	106	142	214	483

Izvor podataka o zaposlenicima jest baza podataka ljudskih potencijala Službe za ljudske potencijale, pravne i opće poslove.

D.2. PROJEKT „CENTAR ZA SIGURNOST I KVALITETU HRANE“

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ u suradnji s partnerom, Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, provodi projekt „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“.

Projekt „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“ (referentne oznake KK.01.1.1.02.0004) sufinancirala je Europska unija sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, Operativnoga programa konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., a u sklopu poziva na dostavu projektnih prijedloga „Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija“.

Projekt vrijedan 88.873.759,00 kuna sufinancira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Iznos bespovratnih sredstava u iznosu od 61.303.629,00 kuna osiguralo je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije posredstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja, a 584.671,25 kuna osiguralo je Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije putem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava Fonda za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dodatnih 25.000.000,00 kuna osigurao je Grad Zagreb. Nadalje, u 2016. godini Ministarstvo poljoprivrede financiralo je dio rashoda za osnivanje Centra za sigurnost i kvalitetu hrane u ukupnom iznosu od 2.546.000,00 kuna, a u 2017. godini Ministarstvo poljoprivrede financiralo je dio rashoda za Program razvoja metoda za kontrolu prehrambenih proizvoda, kao pripremne aktivnosti Centra za sigurnost i kvalitetu hrane, u ukupnom iznosu od 1.000.000,00 kuna. Razdoblje provedbe projekta jest od 1. listopada 2018. do 1. listopada 2022. godine.

Cilj projekta jest podrška jačanju konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i društvenom razvoju te uspostava statusa regionalne znanstveno-istraživačke platforme koja će omogućiti privlačenje vrhunskih znanstvenika, provođenje novih znanstveno-istraživačkih projekata, unapređenje nastavnih aktivnosti korisnika i partnera te, u konačnici, povećanje broja znanstveno-istraživačkih radova.

U lipnju 2019. godine započela je rekonstrukcija same zgrade Centra za sigurnost i kvalitetu hrane, čija vrijednost iznosi 58.178.420,25 kuna. Prethodili su joj pripremni radovi gradilišta budućega Centra te je donosena uredba o zabrani parkiranja osobnih automobila na stražnjem parkiralištu koje je uređeno za potrebe gradnje; nadalje, izveden je niz preseljenja zaposlenika te namještaja, računalne oprema i ostalih osnovnih sredstava iz ureda nad čijim će vanjskim zidovima biti izveden građevinski

radovi radi povezivanja hodnika novih prostora s postojećim zgradama Nastavnoga zavoda. Dana 31. srpnja svečano je položen kamen temeljac za izgradnju Centra.

Osnovni zahvati na postojećoj građevini predviđeni glavnim projektom jesu:

- *rekonstrukcija i nadogradnja spojnog hodnika*, koja obuhvaća termičku sanaciju postojećega hodnika, temeljenje nove konstrukcije, dogradnju dviju etaža te dogradnju dodatnog evakuacijskog stubišta prislonjenog uz sjeverni zid spojnoga hodnika
- *rekonstrukcija Zgrade B* koja obuhvaća čišćenje nosive konstrukcije od postojećih nenosivih slojeva, seizmičku sanaciju nosive konstrukcije ubacivanjem armirano-betonskih zidova i temelja, dogradnju okna dizala za osobe, rekonstrukciju postojećeg okna dizala u malo teretno dizalo te rušenje postojećeg servisnog stubišta uz istočni rub građevine, a uz izgradnju čeličnog evakuacijskog stubišta.

Kraj prve faze radova, odnosno rekonstrukcije i nadogradnje spojnog hodnika planiran je za travanj 2020. Trenutni zahvati obuhvaćaju izvođenje instalacija te postavljanje završne obloge fasade.

Osim navedenih radova, planirano je opremanje Centra za sigurnost i kvalitetu hrane. U prosincu 2019. godine potpisani su ugovori o nabavi istraživačke i analitičke opreme ukupne vrijednosti 15.086.865,76 kuna. Sva oprema bit će isporučena, montirana i puštena u rad u veljači 2020. godine. U posljednjem kvartalu 2019. godine proveden je postupak nabave laboratorijskog namještaja i nabave specijalnih vozila za provedbu znanstveno-istraživačkih aktivnosti.

U tijeku je nabava za IKT opremu koja će omogućiti sigurno pohranjivanje baza podataka i rezultata istraživanja te povezivanje s bazama drugih znanstveno-istraživačkih institucija, bazama vezanim uz sigurnost hrane u EU i šire (e-infrastruktura). Novi multimedijalni sustav za prezentaciju i diseminaciju rezultata istraživanja omogućit će distribuciju i upravljanje audio-video sadržajima (uživo, na zahtjev). Sustav će prvenstveno omogućiti snimanje stručnih skupova, predavanja, okruglih stolova i slično i njihov *streaming* uživo ili distribuciju na zahtjev.

U studenome 2019. godine započeta je reorganizacijska reforma Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju i ustrojavanje Centra za sigurnost i kvalitetu hrane koja će trajati cijelo vrijeme trajanja projekta. Cilj reforme je povećati učinkovitost u laboratorijima prema metodologijama *Lean* i *Six sigma*, a uz zahtjev za zadržavanjem postojeće kvalitete ispitivanja i uz poštivanje regulative i zahtjeva primjenjivih normi i smjernica.

Tablica D.2.1. prikazuje realizaciju Projekta:

Tablica D.2.1. – Pregled postupaka i realizacija*

	<i>Ugovoreno/ Objavljena odluka o odabiru</i>	<i>U Postupku</i>	<i>Preostalo</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Procijenjena vrijednost postupaka (kn)</i>	59.313.711,50	2.441.020,00	100.000,00	61.854.731,50
<i>Realizacija (%)</i>	95,89%	3,95%	0,16%	

*iznosi se odnose na prihvatljive troškove unutar projekta

U svrhu provedbe znanstveno-istraživačkih aktivnosti, započela je suradnja sa Zagrebačkim maslinarskim institutom vezano uz uzorkovanje maslinovog ulja, vode i zemlje koje će se analizirati tijekom provedbe Projekta. Potpisan je Sporazum o suradnji između Zavoda i Instituta, kojim su regulirani međusobni odnosi za vrijeme provedbe istraživanja.

Jednako tako, započela je suradnja sa predstavnicima Hrvatskog pčelarskog saveza radi osiguranja uzoraka meda, tla i vode predviđenih za provođenje istraživanja na Projektu, a također je potpisan i Sporazum o međusobnoj suradnji koji regulira odnose Zavoda i Pčelarskog saveza za vrijeme trajanja projekta.

U svrhu doprinosa načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije u okviru provedbe projekta stručnjaci Nastavnog zavoda za javno zdravstvo organizirali su i održali radionicu „Ravnopravnost spolova“ dana 25. listopada 2019. godine, a radionica „Pristupačnost osobama s invaliditetom“ održat će se 28. veljače 2020. godine.